

Izšla ob 4 jutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno

Oglaš po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/1.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:
Ljubljana, Prešernova
ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnice:
Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov.
zavodu št. 11.842.

Ljubljana, 3. aprila.

Iz Beograda poročajo, da se bo Narodna skupščina sestala šele po Veliki noči. V nedeljo pričajo veliki muslimanski prazniki, čez 14 dni pa prihaja naša Velika noč. To je formalni razlog za nadaljnjo odgoditev parlamenta. Dejanski razlog je seveda druga. Med opozicijo se je pričela demoralizacija in čim bolj glasne ter samovestne so besede, ki jih govorijo in pišejo opozicijski voditelji in opozicijsko časopisje, tem jasnejše se vili, da so nade, ki so jih gojili federalisti, definitivno propadle. Zelo logika političnih dogodkov se ne bo preokrenila ob dejstvu, da je opozicijski blok z verifikacijo radičevskih mandátov numerično ojačan. Kdor vidi v tem začetek novega razvoja politične situacije v prid bloškimi kombinacijam, mora nujno predpostavljati, da je Pašić - Pribečevićeva koalicija, ki se je sestavila, pozabila računati s tem dejstvom. Mi lahko potrdimo, če je to za sploh treba, da je nova vlada verifikacijo vseh prijavljenih Radičevih mandátov v polnem obsegu vzela v svoj politični kalkulo. Situacija je zato trdna v njenih rokah.

Verifikacija neoposrednih radičevskih mandátov se bo tudi izvedla, kar se pa tiče oposrednih, slučajna večina v verifikacijskem odboru, kjer sta prešla mandata posl. Krizmana in Wilderja po naključju v roke opozicije, ne pomeni še večine v plenumu zbornice. Mi nismo pristaši načrta, da se naj glede oposrednih radičevskih mandátov izvrši dolgotrajna anketa, akoravno je točno, da je velik del teh mandátov pridobljen z zaslusnim terorizmom in uporabi voljne svobode. Menimo tudi, da to vprašanje nikakor ne igra ene odločilne vloge, ki se mu pripisuje.

Odgoditev parlamenta je smatrati v glavnem le kot tehnično pripravljavalno pavo pred končnimi odločitvami. O tem so vse stranke prepričane in vsi parlamentarni klubi razpravljajo le še o pripravah za volitve. Zemljoradniki so že izdelali svoj manifest, davidovičevci se posvetujejo o proglasu na narod. Baš tu pa se nam kaže, da solidarnost opozicijskega bloka popušča. V Davidovičevem klubu se je zadnje dni znatno ojačala struja, ki ne skriva svojega nezadovoljstva nad vodstvom klubove politike. Lahkomiselni način, kako se je poskušalo Pribečevića in celo vrsto drugih odličnih demokratičnih poslancev kratkoma izključiti iz stranke ter tudi odsekati z enim mahom vse prečanske organizacije, ki so solidarne s politiko Samostojnega demokratskega kluba, je naletel na odpor, ki ne bo ostal brez posledice. Politika Svetozarja Pribečevića postaja vedno čvrstjeja in že se napoveduje prehod nove grupe demokratičnih poslancev k njegovi politiki. Izgleda, da šaka vlada razvoj takih in podobnih dogodkov, predno se odloči za eno ali drugo solucijo.

Ako se ji posreči ojačiti koalicijo ter pridobiti večino ne le proti opozicijskemu bloku, temveč proti vsem opozicijskim glasovom, potem je očitno odločena, izvršiti v parlamentu še nekatere najnujnejše zakonodajne posle. V nasprotnem slučaju pa bo iskala oni drugi izhod iz krize našega parlamenta, ki ga je ob zaključku proračunske debate povsem jasno napovedal ministrski predsednik Pašić.

Le povsem naljni ljudje, ki se ne zavedajo, kaj je dolžnost čuvarja državnega in narodnega edinstva, bi mogli verjeti, da bo Radić dobil v roke vlado in ž njo izvedel — federalistične ter republikanske volitve.

Krvavi izgredi v Mohaču

Budimpešta, 3. aprila. h. V Mohaču, ki leži ob jugoslovansko-madžarski meji, je prišlo danes do težkih krvavih nemirov. Nekaj prebivalcev Mohača je namreč zaprosilo za komasacijo svojih posestev v tem kraju. Danes bi se bila morala izvršiti razprava o tem vprašanju. Večji del posestnikov pa je smatral, da bodo po nameravani komasaciji oškodovani. Ko so dospeli delegati peštanskega sodišča v Mohač, so bili od velike množice zelo neprijazno sprejeti. — Orožništvo se skušalo pomiriti množico. Končno pa je moralo rabiti orožje. Trije kmetje so bili usmrčeni, več jih je ranjenih.

NAŠI DOLGOVI AMERIKI.

London, 3. aprila. h. Na svoji ponedeljkovi seji bo ameriška komisija za ureditev dolgov razpravljala o vojnih dolgovih Jugoslavije. Jugoslavija predlaga, naj se njeni dolгови uredijo po vzoru angleških. Ore za 61 milijonov dolarjev.

Daljša odgoditev Narodne skupščine

SEJA MINISTRskega SVETA O NADALJNIH UKREPIH. — PROTEST OPOZICIJE PROTI ODGODITVI PARLAMENTA.

Beograd, 3. aprila. p. Nocoj od 19. do 21. ure se je vršila seja min. sveta, ki je bila posvečena razmotrivanju politične situacije. Minister vojne in mornarice se je ni udeležil. Po seji so ministri izjavljali, da so razpravljali o podrobnostih predvidenega razvoja parlamentarnih dogodkov. Odgoditev Narodne skupščine je gotova stvar, ni pa še določeno ali se naj parlament sestane koncem meseca aprila ali pa šele okrog 15. maja.

Z ozirom na te vesti so se nocoj sestali šefi opozicijskih skupin ter sklenili toriti skupne korake pri predsedniku Narodne skupščine, da se parlament skliče v roku treh dni na sejo, na kateri se naj verifikirajo ostali Radičevi mandati. Stilizirano je bilo tozadevno vismo, ki so ga podpisali zastopniki Davidovičevega klerikalnega, muslimanskega, zemljoradniškega in nemškega kluba. V pesmu se med ostalim veli, da je verifikacijski odbor zaključil svoje delo glede verifikacije Radičevih mandátov in da je treba v smislu poslovnika v najkrajšem času sklicati sejo parlamenta. Pismo se poziva tudi na št. 46. poslovnika.

K strani predsedništva se odgovarja, da veljajo predpisi, na katere se sklicujejo šefi opozicijskih skupin, za dobo pred konstituiranjem novo izvoljene Narodne skupščine. Daljša odgoditev parlamenta je zato dopustna. Opozicija sama ne veruje, da bi se parlament v prihodnjih

dneh sestal in so baš mnogi njeni poslanci že odpotovali domov.

Beograd, 3. aprila. r. Danes sta ameriški poslanik Dodge in angleški poslanik Alban Young posetila ministra zunanjih poslov dr. Ninčiča in njegovega pomočnika Panto Gavrilovića, da se informirata o političnem položaju.

«ZA RADIČA JE BOLJE, DA OSTANE NA DUNAJU».

Beograd, 3. aprila. r. Dr. Maček je v razgovoru z novinarji podal značilno izjavo, iz katere se razvidi mendalitet HRSS. Dejal je: Prišli smo v Beograd, da bi delali, a napram nam so nastopili tako, da nam ni bilo mogoče delati, zato smo si dali časa, da se kasneje opredelimo. Kar se tiče Radića, je za sedaj bolje, da se ne vrne v domovino. Stranka ve, da bi bil arbiran.

POROČILO VERIFIKACIJSKEGA ODBORA.

Beograd, 3. aprila. r. Na današnji seji verifikacijskega odbora, katere so se udeležili samo člani opozicijskih strank, je bilo prečitano poročilo, ki ga bo opozicijska večina odbora podala plenumu parlamenta in ki se tiče verifikacije dveh skupin Radičevih mandátov. Za poročevalca večine je izbran Dragotin Pečić, a poročilo manjšin bo izdelal posl. Kostić. Marko Gjuričić se radi bolezni seje ni udeležil.

Pribečevićeva politika pridobiva vedno krepkejšo pozicijo

RAZMERE V DAVIDOVIČEVEM KLUKU. — AKCIJA SAMOSTOJNEGA DEMOKRATSKEGA KLUBA.

Beograd, 3. aprila. r. Samostojni demokratski klub intenzivno propagira svoje ideje in ostaja slej ko prej na programu čistega demokratizma. Svetozar Pribečević namerava posetiti večino demokratičnih obstalnih organizacij v državi, da jim pojasni svoje stališče. Dne 6. t. m. se bo vršila v Novem Sadu konferenca delegatov vseh okrožnih, sreskih in krajevnih organizacij iz Srema, Banata in Bačke, katere se udeležita ministri Pribečević in Svetislav Popović. Po informacijah, ki jih bosta ob politika dobila pri svojih volitvah, bo padla končna odločitev glede nastopanja proti Davidoviču. Akcija Pribečevićeva je vzbudila v vseh nacionalnih krogih v državi odobrenje. Iz vseh krajev prihajajo dan za dnem izrazi soglasja. Današnja «Rileb» prinaša celo serijo brzojavnih besilic iz vse države, v katerih najodličnejši politični in kulturni delavci odobravajo politiko in taktiko Svetozarja Pribečevića in tovarišev.

šev. Mnogo pozornosti je vzbudilo poročilo, da se je celokupna demokratska organizacija izrekla za politiko Samost. demokratskega kluba.

TEŽKOCA V DAVIDOVIČEVEM KLUKU.

Beograd, 3. aprila. r. Kakor znano Davidovičev klub ni bil soglasen v sklepu, da se člani samostojnega demokratskega kluba izključijo iz stranke. Proti temu sklepu je posebno ostro nastopil poslanec Kosta Timotijević, ki odkrito odobrava politiko g. Pribečevića in je samo radi svojega posebnega položaja ostal v klubu g. Davidovića. On je vodja tako zvanemu demokratskemu centru, ki zastopa stališče, da je skupina Pribečevićeva le krilo demokratske stranke. Skupina g. Timotijevića se je zadnje dni znatno ojačala. Davidovičevci so v torek izvolili g. Timotijevića v svoj akcijski odbor, brez njegove vednosti in je g. Timotijević sedaj to izvolitev odklonil.

Priprave za volitve

DEMOKRATSKI IN ZEMLJORADNIŠKI PROGLAS.

Beograd, 3. aprila. p. Politična situacija se nahaja v znaku pričakovanja volitev. Volilna kampanja se v vseh političnih klubih pripravlja na najrditejši način. V političnih krogih se govori, da bo Narodna skupščina po odgoditvi razpuščena, da se sploh več ne sestane. Podpredsednik Narodne skupščine Dragović je poslal Ljubi Jovanoviću pismo, v katerem izjavlja, da so se poslanci zadnji čas trudili od prenapornega dela in hočejo, da se odpokličejo. V sled tega predlaga, naj se Narodna skupščina odgodi do 15. maja. Z ozirom na to pismo je stopil Ljuba Jovanović v stik s Pašićem, s katerim je imel danes dva sestanka.

Beograd, 3. aprila. p. Danes dopoldne se je vršila seja Davidovičevega kluba, na kateri se je nadaljevala razprava o proglasu na narod. Pojavile pa so se velike težkote in proglas na današnji seji še ni bil sprejet.

Hkrati je imel sejo tudi zemljoradniški klub, na katerem je bil končno odobren in podpisan proglas zemljoradniške stranke na narod. V proglasu se veli, da je s prihodom radičevcev v parlament stvorjena nova situacija in da bi se imel mandat za sestavo nove vlade poveriti opoziciji. Pašić pa hoče preprečiti Hrvatov vstop v parlament. Če so radičevci krivi, zakaj jih vlada ni aretirala in izročila sodišču? Ako je bila njihova akcija škodljiva za državo, zakaj je niso preprečili zakonitim potom in zakaj-upram njej niso postopali kakor svojčas proti komunistom? Gospod Pašić mnogo govori, toda sam ne veruje svojim besedam. Njemu je edini cilj, da vara mase, ker potrebuje volilnih kroglice. V proglasu se dalje poveličuje sloga zemljoradniške stranke in borbi proti radikalcem. Zemljoradniki menijo, da bodo samo oni mogli zaščititi državno edinstvo.

GRŠKA VLA DA USTAVILA PRODAJO IMETJA KRALJA JURIIA.

London, 3. aprila. e. «Times» poročajo iz Aten: Vlada je nenadoma ustavila prodajo pohištva in druge opreme v kraljevi palači, ki se je pričela pred nekaj dnevi. Ustavitev prodaje se tolmači tako, da namerava vlada kupiti del kraljevega pohištva za opravilo stanovanja bodočega predsednika republike.

POLJSKI PREMOG IN PETROLEJ ZA MADŽARSKO.

Budimpešta, 3. aprila. j. Prejšnji teden se je bivši poljski ministrski predsednik Korfanty mudil tri dni v Budimpešti. Pogajal se je z madžarskim ministrskim predsednikom grofom Bethlenom s trgovskim ministrom in z več bankami o plasiranju poljskega petroleja in poljskega premoga na Madžarskem.

NOVA POLJSKA VALUTA.

Varšava, 3. aprila. h. Finančni svet je na svoji današnji seji določil relacijo poljskega goldinarja napram poljski marki nastopno: En poljski goldinar je en milijon 800 tisoč poljskih mark. Bankovci «Zloti» se bodo stavlili v promet ob enem z drobizem dne 1. maja.

RUSKO-ANGLEŠKA KONFERENCA.

London, 3. aprila. j. Rok za začetek rusko-angleške konference se je odgodil do konca prihodnjega tedna. Rakovski dospe s štabom strokovnjakov prihodnji teden v London.

RIKOV V MERANU?

Rim, 3. aprila. e. Tu se je raznesla vest, da se je Rikov nahajal zadnje dni v Meranu, seveda pod drugim imenom.

Italijansko-jugoslovenska pogajanja

PRVA SEJA PO NOVIH INSTRUKCIJAH. — REZERVIRANOST Z OBEH STRANI.

Beograd, 3. aprila. r. Italijanska delegacija je pod vodstvom beograjskega poslanika Bodrera danes posetila ministra trgovine in industrije dr. Krizmana in ostala pri njem dalje časa v razgovoru glede trgovinskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo. Nato se je nocoj vršil plenarni sestanek naših in italijanskih delegatov. To je bila prva seja po navodilih, ki so jih dobili naši in italijanski delegati od svojih vlad. Pri pogajanjih se je pokazala gotova rezerviranost. Sprejetih je bilo nekaj spornih elementov, ki se tičejo železniskega prometa ter konzularne in veterinarske konvencije. Trgovinski dogovor z Italijo se bo mogel zaključiti šele, ko bodo sprejete te konvencije v celoti.

RAZVELJAVLJENA KONCESIJA ITAL. SRBSKE BANKE.

Beograd, 3. aprila. p. Svojčas je bivši minister trgovine Kojić odobril ustanovitev italijansko-srbske banke, ki bi imela centralo v Beogradu, podružnice pa po vsej državi. Pri tej banki bi imelo sodelovati mnogo aktivnih politikov, med njimi tudi Davidović, Voja Marinković, Nastas Petrović. Novi minister trgovine dr. Hinko Krizman je koncesijo te banke razveljavil, ker ni jasno, kolik in kakšen je italijanski kapital v udeležbi pri tej banki.

JUGOSLOVENSKI LISTI V ITALIJI ZOPET DOVOLJENI.

Beograd, 3. aprila. p. Zunanje ministarstvo je dobilo uradno obvestilo, da je italijanska vlada izdala naredbo, v zmislu katere dovoljuje prihajanje in razpečevanje jugoslovenskih listov, ki so bil v Italiji doslej prepovedani. Kot reciprociteto dovoli naša vlada prihajanje vsem italijanskim časopisom v našo državo.

Macdonald poseti Poincareja

ODGOVOR SE POŠLJE NEMČIJI ŠE LE PO VELIKI NOČI. — VPRAŠANJE PORENSKE REPUBLIKE.

London, 3. aprila. h. Diplomatski sodržnik lista «Star» poroča, da se je Macdonald odločil neoficijelno posetiti Poincareja v Parizu, da bo z njim razpravljal o splošnem položaju.

Pariz, 3. aprila. h. Tajništvo poslaniške konference je danes prvič proučilo nemško noto glede vojaške kontrole. Poslaniška konference bo imela svojo prihodnjo sejo najbrže v soboto. Gotovo pa je, da se odgovor na nemško noto ne bo določil pred velikonočnimi prazniki.

Pariz, 3. aprila. j. Potrjuje se, da se poročilo strokovnjakov še ne bo izročilo v petek ali soboto. Kot prvi termin se imenuje nedelja, vendar pa se mora računati z nadaljnjo odgoditvijo. O vzrokih se ni moglo ničesar doznati.

Reforma češkega tiskovnega prava

Praga, 3. aprila. h. Vlada je danes predložila skupščini zakonski načrt glede izpremembe pristojnosti kazenskih sodišč in glede odgovornosti za vsebino tiskovin glede razžaljenja časti in glede obrekovanja. Zakonski načrt, ki bo veljal od 4. aprila, vsebuje mnogo izredno važnih določb, kar se tiče formulacije dejstev, pristojnosti in kazenskega postopanja. Za žurnalistiko je odločilna določba, da se bodo odgovorni uredniki, ki nočejo navesti virov, kaznovali z zelo visokimi kaznimi. Postopanje, ki se je odvzelo porotnim sodiščem, se je preselilo na kolegijalna sodišča, ako gre za zločin ali prestop, in sicer se bo sodilo vpričo sodnikov lajkov, ki se bodo po staroslov. običaju imenovali «kmetje».

Iz Anglije

London, 3. aprila. s. Pri ostri debati v spodnji zbornici o vladnem predlogu, po katerem brezposelnim ni treba plačati najemnine, razun če je hišni posestnik še v slabšem materijalnem položaju, je najprej govoril bivši minister za narodno zdravje Chamberlain, ki je ironično izjavil, naj bi zbornica sklenila, da so hišni posestniki obvezani celo prehranjevati brezposelne. Tudi Asquith se je v imenu liberalcev izjavil proti temu predlogu. Chamberlain je še izjavil, da vlada ne more umakniti tega predloga, da je pa mogoče nadomestiti ta člen predloga z drugim, po katerem bi vlada prevzela plačevanje najemnine za brezposelne.

ODLOČEN NASTOP ANGLEŠKE VLADE PROTI STAVKUJOČIM.

London, 3. aprila. e. Vlada je z svo odločnostjo nastopila proti stavkujočemu delavstvu v državni razstavi v Wembleyu. Iz Londona je odšlo 500 stražnikov v Wembley, da vzpostavijo red. Vodja stavkujočih, neki komunist, je bil aretiran in potem izgnan iz razstavišča, kjer je prepovedano vsako zborovanje. Stavkujoči so zborovali drugje. Od trinajst tisoč stavkujočih delavcev se jih je pod zaščito varnostne straže pettisoč vrnilo na delo. Upa se, da se na ta način kmalu zadušiti ta odpor, ki so ga organizirali komunisti.

DE NICOLA ODLOŽIL KANDIDATURO.

Rim, 3. aprila. e. Bivši zbornični predsednik De Nicola, ki je svoječasno po dolgem obotavljanju sprejel kandidaturu na vladni fašistovski listi, je poslal sedaj fašistovskemu volilnemu odboru pismo, v katerem izjavlja, da odloga kandidaturu in da nikakor ne sprejme izvolitve.

Rusija in Kitajska

Pariz, 3. aprila. j. Pariški večerniki objavljajo brzjavke iz Pekinga, po katerih je Kitajska odgovorila na noto sovjetske Rusije nastopno: Kitajska vlada je pripravljena podpisati pogodbo z Rusijo, ako se ta nekoliko izpremeni. Tako zahteva Kitajska razveljavljenje vseh pogodb, sklenjenih s tretjimi državami, ki tangirajo interese drugega pogodbenika. Nadalje bi se morala Rusija obvezati umakniti svoje čete iz Mongolije. Za to Kitajska ne stavlja nobenih podrobnih pogojev in se bo tozadevni načrt kasneje določil.

VTIS DUNAJSKEGA PRELOMA V RUMUNIJU.

Bukarešta, 3. aprila. h. Vest o prekinitvi dunajske konference je v tukajšnjih krogih povzročila obžalovanje, nikakor pa ne presenečenja. Splošno se priznava prizadevanja avstrijske vlade. Na današnjem ministrskem svetu so razpravljali o položaju, nastalem po neugodnem izidu konference. Menijo, da bo Rusija skušala spraviti vprašanje Besarabije na dnevni red evropskih pogajanj.

BAKLJADA NA ČAST LUDENDORFFU.

Monakovo, 3. aprila. s. Bakljada na čast Ludendorffu, ki je bila prvotno odpravljena, se je sinoči vendarle vršila. Za njo se je pred generalom vršila parada razpuščene nemške bojne zveze. V svojem govoru je pozval Ludendorff člane zveze, naj sedaj še bolj intenzivno delujejo, da dosežejo cilj osvobodjenja Nemčije. Trikrat je vzkliknil na čast ujetnikom v Landsbergu.

NEMŠKO ZLATO V INOZEMSTVU.

Pariz, 3. aprila. e. Včeraj je odbor za iskanje nemškega kapitala v inozemstvu pod predsedništvom Mac Kenne dovršil svoje delo. Izvedenci so, kakor zatrjuje «Matin», prišli do zaključka, da imajo Nemci v inozemstvu za osem milijard zlatih mark kapitala.

ROMARSKI PARNIK POGOREL NA MORJU.

London, 3. aprila. j. V Rdečem morju na parniku, ki je imel na krovu 1200 romarijev za Meko, nastal požar. Ladjam, ki so bile brezžično poklicane na pomoč, se je posrečilo rešiti vse potnike. Kmalote nato se je goreči parnik pogreznil.

PRENAGEL DVIG FRANKA.

Pariz, 3. aprila. s. «Echo de Paris» poroča, da so pariški krogi vsled stalnega dviga franka zelo vznemirjeni. Francoski industrialci so se namreč založili s angleškimi funti po kurzu 75 — 80. Nadaljnji dvig bi povzročil še večjo brezposelnost.

Naši železničarji pri ministru saobraćaja

USPEŠNA INTERVENCIJA DELEGATOV NAŠIH STROKOVNIH ORGANIZACIJ PRI MINISTRU POPOVIČU.

Iz železničarskih krogov nam poročajo:

Dne 31. marca je novi minister prometa dr. Popović sprejel delegate udruženja prometnikov, udruženja strojevodij in društva vlakospremnikov. Točno ob določeni 11. uri so stopili delegatje v njegov kabinet. Ministru se je poznala na obrazu izmučenost vesle dvadvenne neprestane skupščinske seje, toda kljub temu je bil dobro razpoložen ter sprejel delegate zelo ljubezno. Poklical jih je kot prve, dasi je čakalo avdijence okoli 20 srbskih železničarjev. Ministru je bila predložena resolucija, tihoša se prevodbe železničarjev bivšega inspektorata v Ljubljani in zahteva za ratifikacijo rimskega pakta Južne železnice ter izplačila predumov. Delegati so ministru pojasnili težak položaj in bedno stanje slovenskih železničarjev napram ostalim njihovim tovarišem v področju drugih direkcij. Dr. Popović je pomno poslušal predloge delegatov, priznal njihove upravičene zahteve ter navzven generalnemu direktorju ukazal, da vsa stvar pospeši in povojno reši v najkrajšem času.

Ko so delegati spravili v razgovor vprašanje režijskih voženj na brzovlakih, so naleteli na odločen odpor generalnega direktorja Ilića, ki se je izjavil, da se nikakor ne more dopustiti,

da bi se polovica Beograda vozila na izlete z brzovlaki v Zemun in nazaj. Ker pa nam po zakonu ne more odločiti nikdo teh stvari, bo morali tudi gosp. gen. direktor popustiti in dovoliti vožnjo z brzovlaki vsaj preko daljave 100 km, da se s tem odstrani uporaba brzovlakov v lokalnem prometu.

Po končani razpravi je delegacija izjavila popolno zaupanje v novega g. ministra, ki je obljubil, da se bo zanimal in zavzel za upravičene zahteve slovenskih železničarjev.

Delegati so našli v ministru tudi vodjo ljubljanske direkcije generalnega direktorja Deroka, ki jim je sporočil, da je po nalogu gosp. ministra za vse pripravljeno za predumove bivšim južnim železničarjem in da se bodo ti predumovi čim prej nakazali.

Naši delegati so vestno izpolnili svojo dolžnost in so se vrnili z vtisom, da je novi minister mož, ki ne ostane z besedo na dolgu. Videli so njegove odkrite simpatije za slovenske zadeve in se uverili o njegovi resni volji pomagati bednim železničarjem, ki bodo gosp. ministru hvaležni za njegov pravični trud, saj so do sedaj bili vedno varani, ostalo je vse le pri obljubah.

Upamo in pričakujemo skorajšno rešitev najbolj perečih vprašanj, v zadovoljstvo celokupnega osebja ljubljanske direkcije.

Svetozar Pribečević:

Domovina nad vse

Moralni smo se raziti. Med skupino g. Davidovića in našo skupino že zdavnaj ni soglasja v programu, načelih, idejah. Gosp. Davidović s svojo ožjo družbo, sestavljeno iz privržencev g. Voje Veljkovića in skupine okrog «Ojčka», stoji na enem polju, mi pa na diametralno nasprotnem. Dolgo je tega, kar je za družbo gosp. Davidovića program nič in taktika vse, in v tem je prišlo tako daleč, da se opuščanje in iznevičanje najvažnejših programatičnih vprašanj predstavlja kot navadna strankina taktika.

Ali bi drugače bilo mogoče, da g. Davidović v svojem programu demokratičnim organizacijam izjavlja, da je akcija na ustvaritvi opozicijskega bloka «usmerjena na utrjevanje in konsolidacijo državne enotnosti»? Ali se dobijo tako naivni ljudje v demokratiški stranki, ki bodo verjeli, da se more z Radićev stranko, ki jo vodi čef iz emigracije, utrditi državno edinstvo? Demokratska stranka je za eno enotno državo. Radićeva stranka pa za nevtrarno hrvatsko republiko. Po sporazumu opozicijskega bloka ostane vsaka stranka na svojem programu. Torej bi skupina gosp. Davidovića ostala na programu demokratske stranke, kar ne bi pomenilo mnogo, ko se glavna svetovalca g. Davidovića, gg. Veljkovića in Grol, javno deklarirata kot pristaša revizije ustave. A pri svojem programu ostaja tudi Radićeva republikanska stranka se je s svojim programom označila tudi meje posebne hrvatske države. Je - li je med tema dvema programoma sploh možno kakšno sodelovanje? Ali se s sodelovanjem z Radićev stranko ne sankcionira od strani demokratske stranke njen program, ki ni samo separatističen in centrifugalni, temveč tudi protidržaven? Po mnenju skupne gosp. Davidovića tu vprašanje sploh ni posebne važnosti, ker program je obvezen samo za idealiste in sanjarje, za realne politike pa je vse vseobsegno v taktiki.

Politika, ki jo danes vodi gosp. Davidović, ni politika demokratske stranke. Oče te politike je pokojni Stojan Protić, ki je ustvaril parlamentarno zajednico s hrvatskim narodnim klubom in se prvi postavil na stališče «sporazuma s Hrvatji». In to politiko je najodločnejše pobijala demokratska stranka, ne morda iz mržnje proti pokoj. Stojanu Protiću, ne iz osebnih ali strankinih razlogov, temveč zato, ker je ideologija demokratske stranke, ideologija integralnega narodnega edinstva velevala to borbo. In ako bi danes demokratska stranka privolila v sodelovanje z Radićevimi republikanci, ki so v državnopravnem oziru popolni separatisti, bi s tem dokumentirala, da je njena dosedanja borba proti Protićevi «sporazumaški» politiki bila samo osebna in strankarska borba, ki demokratsko stranko diskvalificira za resno državniško ulogo.

G. Davidović nam dopoveduje, da gre njegova akcija za utrjevanje državnega edinstva. Smatram, da g. Davidović ne vó, kaj govori in da mu politični pojmi niso jasni. Kako bi sicer mogel trditi, da bo blok s približno 140 člani, med katerimi je 112 federalistov, utrdil državno edinstvo. G. Davidović naj mi veruje, da gg. Korošec, Spaho in Radić mnogo bolj resno razumejo svoj program kakor si on to zamišlja v domnevi, da njim program ni samo sredstvo za pridobivanje mas, kakor se to v Beogradu na mnogih mestih napačno tolmači, in da oni zelo resno delujejo za realizacijo programa federalističnega bloka, ki so ga nedavno ustanovili. Sporazum, ki ga je sklenil g. Davidović, je samo sporazum ad hoc, da se dobi vodstvo volitev v roke, da bi volitve vodila vlada, pod katero bi se pomnožilo število Radićevih mandatov.

ni pa to nikak definitivni sporazum, ki bi spravil z dnevnega reda srbsko - hrvatsko vprašanje. Po tem sporazumu bi na državno oblast vplivali z državnega stališča nezanesljivi elementi, da bi se s pomočjo te oblasti ojačali in potem z večjo močjo postavili svoje zahteve.

Taka je stvar, ako se posmatra globlje in analizira vsestransko. Ampak za g. Davidovića vse to ni važno, njemu ni važen niti program stranke, ker on v svojem programu enostavno pušča na strani vse razlike z ozirom na notranjo ureditve, naj so kakršnekoli; glede Radićev protidržavne propagande pa izjavlja samo to, da je Radićeva skupina šla v svojem opozicijskemu dalje kakor je to bilo potrebno. Torej samo dalje kakor je bilo potrebno! Ali se s to blago, očetovsko profesorsko oceno strinja tudi oni doglavnik g. Davidovića, ki je bil prvi avtentično obveščen od pok. Daskalova o Radićevih veleizdajalskih zvezah z revolucionarnimi macedonci in ki je o tem obvestil tudi mene?! Argumenta g. Davidovića, da je vse poravnano s tem, da so se radićevci prisegli, ne moremo sprejeti, dokler oni vztrajajo na svojem programu. Prisega je samo taktično sredstvo, da bi se Radić mogel vrniti v domovino in da bi njemu povoljna vlada dila volitve. Tudi komunisti so svoječasno prisegli in g. Davidović je po tem vendar glasoval za zakon o zaščiti države, ki je bil naperjen proti njim. Da me ne razumete napačno, podčrtavam, da s tem stavim prisego le na pravo mero in se ne udajam nikakemu entuzijazmu in ostanem realen politik.

Naravno je, da moram zavrniti trditve, da smo jaz in moji prijatelji iz lokalnih vzrokov storili svoj korak. Mi smo se ločili radi splošnih velikih držav nih razlogov, ki smo jih imeli vedno pred očmi v naši politiki. Mi smo bili vedno za sodelovanje s strankami in skupinami, ki sprejemajo Vidovdanske ustave za bazo svoje politike, kakor je to zahteval tudi kongres demokratske stranke v letu 1921. Vedno smo bili proti sodelovanju s strankami in skupinami, ki zahtevajo preureditev države na federalistični ali avtonomistični podlagi. Samo ljudje, ki so ravnodušni glede teh vprašanj, morejo imenovati naše stališče lokalno. Po mojem mnenju se nad lokalne potrebe stranke ni mogla dvigniti skupina g. Davidovića, ki ji je vseno, ako Radić zahteva ne samo posebno hrvatsko državo, temveč tudi avtonomijo Vojvodine, Crne Gore in Macedonije. Nad lokalno stališče se ni mogla dvigniti skupina, ki tako lahko prehaja preko vseh teh razlik in razlogov o notranji ureditvi.

Za gospode je to malenkost, ki jo je zlahka premostiti; za mene pa je to glavna stvar. In res, to je veliko državno vprašanje v katerem lahko zmagamo, ako se bo vodila ena stalna sistematična politika s sodelovanjem vseh državotvornih moči, imajoč vedno pred očmi enakost vseh državljanov, Srbov, Hrvatov in Slovencev, prečanov in Srbijancev, zavračajoč plemenske šovinizme na vse strani vodeč regionalizme v okvir edinstva nacije, pred čemur morajo oni kapitulirati.

Ne da se vse povedati v enem članku. Zato končujem z vzklikom: Naša ideja je jasna in čista, ona je velika in sveta, in zato mora zmagati!

(«Reč», Beograd.)

Klerikalci in „Kmetijska družba“

Včerajšnji «Slovenec» prinaša senzacionalno vest o neki konferenci, ki jo je imel notranji minister gosp. Srsčić ter državni podtajnik gosp. Wilder z gospodoma Zebotom in Streinom glede «Kmetijske družbe». Omenjeni list poroča, da se je ugotovilo, da se občni zbor s starimi delegati ne more vršiti, da pa bo šele pravniški svet odločil glede novega običnega zbora s

novimi delegati. Kdor zna take vesti pravilno čitati, vé tako, da sta bila g. Srsčić in g. Zebot iz ministrstva pravljudo ekskomplimentirana in da imata glede «Kmetijske družbe» samo ta uspeh.

Kakor nam poročajo iz Beograda, je vesoljni klerikalizem na delu, da bi vsaj še «Kmetijsko družbo» rešil za svoje politične namene. Klerikalni tigri rjovejo, a tudi mlo pogledujejo in z repom prosijo. Nadležni so kakor brenčeli in neprestano pritiskajo na ključke v ministru, četudi vlado v narodni skupščini obstruirajo. Klerikalci sedaj priznavajo, da je vse skupaj, kar so delali, nezakonito.

Grda igra bivšega podpredsednika Jarca je zdaj tega možaka in njegovo stranko krepko udarila nazaj po prstih. Zahrbne kupčije s prejšnjo vlado prihajajo bolj in bolj na dan. Radikali so našo SLS krmili z drobtinami. Tako so n. pr. ustavili postopanje za odkup bere, ki ga zakon izrecno dovoljuje. A kaj zakon, kadar to duhovski stranki ni dovolji. Ako kmeta tišči bera in se hoče poslužiti veljavnega zakona, pa pridejo poslanci laži «kmetске» zveze in to zabranijo, kar korist duhovščine.

Tudi «Kmetijska družba» je bila taka kupčija. Rešenje ministrstva za notranje zadeve od 12. marca 1924, ki je pravi vzorec nezakonitega protislovja, ima tudi svojo moralno plat. Naša dična SLS ga je v tihih zahrbnih pogovorih z radikali izposlovala istočasno, ko je gosp. Davidović slovesno stiskala roko za opozicijski blok in obetala lojalnost.

Kakor čujemo, je veliki župan Šporn odločil ministra notranjih zadev, s kojim se do nadaljnjega odlaga rešenje od 12. marca, razloži tako, da njegov gerent sprotoma člane tudi še naprej. Gosp. gerent te pravice nima in je prav neumestno, če se tako demonstrativno obnaša. Odločno protestiramo, da gosp. župnek sprejema član. Vsi njegovi tozadevni koraki so brez pravnega pomena.

SLS se v Beogradu z vsemi silami trudi, da bi odločitve zavlekla. A ona se moti. To pot nima posla z radikali, ampak z JDS, ki svoje nasprotnike pozna v dno duše. Nevredni manever klerikalnega velekapitla za osvoboditev strokovnega društva mora žalostno propasti.

Vprašamo pa, ali klerikalne zadruge za to zbirajo denar, da se trošijo stotisoči za fingirane člane? Kdo to dela in dovoljuje?

Politične beležke

+ Anton Sušnik — ali ste lopov? Poslanec Anton Sušnik, Vi ste odgovorni urednik «Domoljuba». Ali ste brali njegova štev. 14. z dne 2. aprila 1924. In njegova lopovstva: «Dr. Žerjav nas je prodal belgaskemu centralizmu... Slovenski škarijot dr. Žerjav... Kakšen je razloček med dr. Žerjavom in Judo škarijotom...» In še kopice nečutih svinjarij? Če ste brali, kakor Vam to narekuje dolžnost odgovornega urednika in dopustili da se tiskajo, ste prosti politični lopov. Izvolite nas tožiti, da se pomenimo tam, kjer Vas že dolgo želimo videti. Ako pa stvari niste brali, temveč s svojo poslansko imuneteto na debelo krijete nesramnosti klerikalnega lista, Vas bomo mi sodili, kakor to izjavlja «Domoljubove» manire s prostitucijo Vašega imena in Vaše poslanske časti.

+ Med dva milinska kamna je zlezl «ožil opozicijski blok». Na eni strani nacionalno-koalicijska vlada, na drugi pritisk radićevcev in Radićevih diktatov z Dunaja. O tem fatalnem položaju je na jasnem celo «Narodna Politika», organ zagrebških klerikalcev, ki po svoje, toda v neprimerno dostojnejšem tonu kakor slovenska katoliška žurnalistka, premišlja o novi grupaciji tako-le: V sredini med «velikosrbji» in radićevci stoji blok Davidović-Korošec-Spaho. Ne more se reči, da je to definitivna grupacija naših političnih strank, ker bo še nekaj secesij in sprememb v političnih taborih. Toda glavne značilnice te najnovejše politične konstelacije ne bodo dolgo zabrisane. Ako ne pride do kakih silovitih preturbacij v naši notranji politiki, bo tudi naš parlamentarizem kmalu dobil svojo čvrsto formo. Centrum gg. Korošca in Davidovića, ki je zaenkrat edini resni protivnik Pašića, je iz nove ministrske krize izšel oslabljen radi Pribečevićeve secesije in radi nestalnosti manjših skupin. To se je moglo že prvi hip pričakovati, ker je velikosrbska mentaliteta centralističnih voličev še mnogo prejela in se niti sam Davidović zaenkrat ne more z uspehom upreti tej mentaliteti. Nadaljni tok borbe, ki se je počela, bo odvisen od tega, koliko bo Davidović-Korošec centrum zmogel odpornosti proti uplivu in ekspanzivnosti sedanje koalicije na eni ter radićevcev na drugi strani. — Skeptičnost hrvatskih klerikalcev, ki veže iz teh vrst, najvija slovenskemu taboru SLS teže slutnje.

+ O pomenu demokratskega uspeha v prid kmetiskim interesom pri Kmetijski družbi piše službeni organ SKS «Kmetijski list». Že je izgledalo da se je Remec (klerikalci) po pravici veselil — toda končno je morala zmagati pravica... Ko so že klerikalci s polno paro nabirali nove člane, ko so izmetali že stotisoče, je prišel naenkrat iz Beograda glas, da vsi l. 1924 na novo sprejeti člani nimajo za l. 1923 volilne pravice in da sprejema nove člane edino glavni odbor Kmetijske družbe, kakor to jasno

določuje njena pravila. «Kmetijski list» na to citira znani vladni odlok z dne 29. marca ter zaključuje: «Klerikalne intrige so torej čisto padle v vodo in klerikalci so po nepotrebnem zapravili težke stotisočake. S tem je zagotovljeno, da ostane Kmetijska družba v rokah kmetijskega ljudstva — pravična stvar je zmagala». Na originalen način pa priznava «Kmetijski list» izključno zaslugu demokratov za ta velepomembni uspeh, ko piše v neki drugi notici: «Vse tovariše prosimo, da nam takoj javijo vsak slučaj, če bi klerikalni lažnjivi podtakli delo samostojnih demokratov nam (t. j. SKS), da bomo s takimi obrekovalci osebno obračunali...» Radi potrjujemo, da so gg. Pucelj in njegovi tovariši iz vodstva SKS na delu in uspehu demokratov popolnoma nedolžni.

+ Nazaj «forikajo». «Slovenec» je po popolnem porazu, ki ga je končno doživela klerikalna parlamentarna delegacija v Beogradu, veliko lažje pisati prevarantno za njegove bralce, ker je glavno glasilo SLS med vojno hodilo v šolo k gospodu Höferju, ki je bil mojster v olepševanju in prikrivanju avstrijskih neuspehov na fronti. Ker je želja očie misli, končno tudi «Slovenec» ne zamerimo, če sam sebe vara in upa da bo za klerikalce drugače, kakor je in kakor bo. Samo to prosimo «Slovenca» naj ne piše, da smo mi na umiku, ker ve, da čisto mirno motrimo nadaljni razvoj dogodkov in se nam le dobro zdi, ko gledamo klerikalce, ki po odločnem in delničnem porazu v «Slovencu» tako lepo nazaj «forikajo».

+ «Demokratska» glavni organ demokratske stranke, objavlja izključitev članov «Samostojnega demokratskega kluba» na osnovi zaključka — «glavne odbora DS» z dne 1. t. m. Protestiramo proti tej mistifikaciji, ki smo jo že zadnjič obsodili, a je navzlic protestom prečasnih demokratskih organizacij zdaj izšla celo v službenem strankinem glasilu. Glavni odbor DS sploh ni bil sklican in tudi ni imel nobene seje.

Iz demokratske stranke

OKROŽNI SESTANKI V LJUBLJANSKI OBLASTI:

V soboto dne 5. t. m. se vrši okrožni sestanek za radovljanski okraj na Jesenicah ob 2. uri popoldne v restavraciji pri Humru.

V nedeljo, dne 6. t. m. se vrše sledeči okrožni sestanki:

V Laškem za laški okraj ob 9. zjutraj v hotelu Henke. Udeležiti se ga kot delegat iz centrale ravnatelj Jug.

V Brežicah za brežiški okraj ob 10. dopoldne v gostilni Stirn. Iz centrale Tavzes.

Na Raki za Rako, Bučko, Škocijan in Sv. Duh ob 8. zjutraj. Iz centrale Cimerman.

V Rajhenburgu za Rajhenburg, Senovo, Sevnico in okolico ob pol 9. zjutraj. Iz centrale dr. Rape, ki prisostvuje tudi občnemu zboru K. o. JDS Rajhenburg, ki se vrši ob pol 8. zjutraj.

V Kamniku za kamniški okraj ob 10. dopoldne v čitalnici. Delegat načelstva dr. Karba.

V Škofjiloki za sodni okraj škofjeloški ob 10. dopoldne v bivši čitalnici. Iz centrale prof. Breznik.

V Gor. Logatcu za logaški sodni okraj ob 2. popoldne v gostilni g. Riharja. Iz centrale dr. Gregor Žerjav.

V Ribnici za kočevski okraj ob 4. popoldne v gostilni pri «Cenetu». Iz centrale dr. Albert Kramer.

V Novemestu za novomeški okraj ob 1. popoldne v stari gimnaziji. Iz centrale Fr. Majcen.

V Metliki za metliški sodni okraj ob pol 2. popoldne v čitalnici. Iz centrale dr. Dinko Puc. Po okrožnem sestanku ustanovni občni zbor K. o. JDS.

V Črnomlju za črnomljski okraj ob 2. popoldne v gostilni pri g. Spreitzerju. Iz centrale Adolf Ribnikar.

Okrožni sestanek JDS za ljubljansko okolico se je vršil danes dopoldne v Ljubljani. Udeležili so se ga zastopniki vseh krajevnih organizacij JDS. O političnem položaju je poročal dr. Žerjav. Nadaljni razgovor je bil posvečen podrobnejemu političnemu, organizacijskemu in kulturnemu delu v ljubljanski okolici. Soglasno je bilo odobreno stališče načelstva JDS glede politično taktične opredelitve v Beogradu ter so navzoči številni zaupniki enodušno pozdravili akcijo «Samostojnega demokratskega kluba».

Vrhnika. Preteklo nedeljo popoldne smo imeli tu zelo lepo obiskani javni shod JDS, kjer je predsednik JDS g. dr. Žerjav v daljšem govoru objasnili program jugoslovenske demokracije. Med poslušalci je bilo tudi nekaj pristašev drugih strank, a stvarna obremen pa iskrena izjavljajo govornika so splošno zelo ugajala. Socialistični govornik se je oglašil za federacijo in hvalil rusko revolucijo. Dobil je miren in stvaren odgovor. Takih shodov bi nam bilo treba še mnogo.

Po svetu

— Kakšna je republikanska justica v Nemčiji, kaže dogodek, ki se je odigral v ponedeljek v Vratislavi (Breslau). Baš v trenutku, ko je hotel začeti z nekim predavanjem, je policija aretirala znaneega našega humorista Reimanna, ki je bil nedavno izdal zbirko satiričnih anekdot o bivšem saškem kralju Friedrichu Augustu. Ta je vložil proti Reimannu tožbo zaradi razžaljenja časti in nemške sodnja ni imela nujnejšega posla, kakor

da je odredila Reimannovo aretacijo, čeprav je bivši kralj danes po nemških zakonih samo navaden državljani kakor vsek drugi. Ta izredna «nema sodnja» je tem bolj značilna, ker je predsednik senata v Hitlerjevem procesu mirno poslušal, ko je Hitler psoval predsednika republike in ni smatral za potrebno niti takrat nastopiti proti njemu, ko se je iz predsednika Eberta naravnost norčeval in ga dosledno nazival «Ebert - Fritze». Odstavljeni kralj uživa torej v republiki. Nemčiji neprimerno večjo zaščito kakor najvišji zakoniti predstavnik današnje Nemčije.

— Boj za vzhodno kitajsko železnico. Ruska sovjetska vlada se je že dalje časa pogajala s Kitajsko, da bi prevzela vzhodno kitajsko železnico v svojo upravo. Sovjetski poslanik v Pekingju Karahan je hotel rešiti to vprašanje v direktnih pogajanjih s Kitajsko, ki so se že bližala zaključku. V zadnjem trenutku pa so Amerika, Japonska in Francija kot interesirane države izročile kitajski vladi skupen protest proti ruskemu predlogu in jim je že uspelo, da so si zagotovile pri tej železnici številne koncesije.

— Potovanje rumunske kraljeve dvojice po Evropi. Rumunski kralj in kraljica odpotujeta dne 6. aprila v Strassbourg, odkoder se odpeljeta v Pariz, nato v Nice in Biarritz. Dne 29. aprila obiščeta Madrid in ostaneta v Španiji okoli 10 dni. Iz Španije kreneta v Bruxelles, nato pa v London, kamor prispeta dne 12. maja. Dne 21. maja se vrneta v Bukarešto. Za časa odsotnosti kraljevske dvojice parlament ne bo deloval.

Borza

2. aprila.

ZAGREB. Na elektnem tržišču tendence slaba. Od danes se trgujejo delnice Srpske banke brez kupona. Od industrijskih papirjev so vsi arbitražni oslabeili. — Na deviznem tržišču je tendence nespremenjena. Napram včerajšnjemu popoldanskemu svobodnemu prometu se tečaj vseh deviz neznačajno padli, le Pariz je ostal nespremenjen. Promet je radi visokih ponudb bil kot običajno dosti slab.

Blaga je bilo dovolj in tudi Narodna banka je dajala. Trgovanje se je kretalo v glavnem v devizah na Italijo, Pariz in Švico. Notirale so devize: Amsterdam ček 2905 do 0, Dunaj 0.114 do 0.116, Budimpešta 0.10 do 0.13, Bukarešta 0 do 43, Italija izplačilo 355.7 do 358.7, ček 355.2 do 358.2, Kopenhagen 1355 do 1365, Kristijanija 0 do 1120, London izplačilo 348.5 do 351.5, ček 347.6 do 350.6, New-York ček 80.8 do 81.8, Pariz 47.3 do 47.8, Praga 289.8 do 242.8, Stockholm 0 do 2160, Švica 1414.8 do 1424.8, ček 1411.4 do 1421.4; valute: aK 0.11875 do 0.11575, Kš 285.5 do 288.5, mK 0.09 do 0, leji 0 do 0; efekti: Trgovanka 48 do 50, Brodaka 65 do 68, Eskomptna 145 do 148, Kreditna Zagreb 144 do 146, Hipotekarna 77 do 78, Jugoslovenska 125 do 127, Ljubljanska kreditna 242.5 do 0, Prastrediona 980 do 0, Etno 145 do 146, Slovenska 111 do 0, Srpska 141 do 142, Eksplatacija 140 do 142.5, Drava 400 do 425, Goranin 145 do 150, Seferana Osijek 1290 do 1295, Isis 61 do 63, Narodna šumska 0 do 120, Nihaj 130 do 135, Gutmann 0 do 1000, Slaveke 425 do 0, Slavonija 143 do 145, Strojne 175 do 210, Trbovlje 710 do 715, Union 800 do 900, Vevče 175 do 180, 7 odst. investicijsko 66 do 66.5, Vojna škoda 149 do 151.

BEOGRAD. Danes so radi javljenja oslabilanja dinarja v Curihi poskočile vse devize. Blaga je bilo dovolj, ali povpraševanje ni bilo veliko. Tudi Narodna banka je intervenirala. Notirale so devize: Amsterdam 3000 do 3020, Dunaj 0.1148 do 0.115, Bruselj 885 do 410, Budimpešta 0.10 do 0.11, Bukarešta 42.5, Zeneva 1417.5 do 1418.5, London 349.5 do 349.75, New-York 81.35 do 81.40, Pariz 47.4 do 47.7, Praga 240.5 do 242, Sofija 59 do 60; valute (zaključki): aK 0.116, leji 57, lire 357, francoski franki 475; efekti: 7 odst. investicijsko zaključek 67, Vojna škoda zaključek 153.25, Narodna banka 4000 do 4100; termini: Zeneva za 15. in 30. maja 1430, za 30. t. m. 1425, Praga za 30. tega meseca 248.

CURIH. Beograd 7.05, New-York 573, London 24.65, Pariz 54, Milan 25.25, Praga 17, Budimpešta 0.0077, Bukarešta 2.95, Sofija 4.10, Dunaj 0.00806.

TRST. Beograd 28 do 28.20, Dunaj 0.0820 do 0.0830, Pariz 132 do 133, New-York 22.60 do 22.70, dinar 28 do 28.90, dolar 22.55 do 22.75, carinski franki (30 zlatih) 88.75 do 89.50, uradni tečaj zlate lire 434.72.

DUNAJ. Devize: Beograd 872 do 876, Berlin 15.20 do 15.80, Budimpešta 0.90 do 1, Bukarešta 367 do 369, London 305.500 do 306.500, Milan 8144 do 8156, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 4272 do 4288, Praga 2115 do 2125, Sofija 508 do 512, Curih 12.400 do 12.450; valute: dinarji 867 do 873, dolarji 70.660 do 71.060, funti 303.700 do 305.800, lire 8150 do 8170.

PRAGA. Beograd 42.50, Rim 152.75, Pariz 208.50, London 148.175, New-York 84.40, Curih 604.50.

BERLIN. Beograd 5.63, Milan 18.85, Praga 12.71, Pariz 25.14, London 18.065.

LONDON. Beograd 346, Pariz 74.04, Milan 98.25, Curih 24.68, New-York 430.37, Dunaj 305.000.

NEW-YORK. Beograd 125, Berlin 20.3, London 430.31, Pariz 576, Curih 1745, Milan 437.50, Dunaj 14.12, Budimpešta 15, Praga 298.25.

Darujte, da rešimo sokolski Tabor!

Naši Kraji in ljudje

Kaj pripoveduje Jerančič

UMOR FANIKE PETKOVŠKOVE SE VEDNO NEPOJASNJEN. — JERANČIČ JE V ZAPORU MIREN IN VZTRAJNO ZATIRAJE SVOJO NEDOLŽNOST. — FANIKA ŽRTEV LJUBOSUMNOSTI?

Ljubljana, 3. aprila.

Interes za umor nesrečne Faniče je v mestu še vedno ogromen. Z nestrpnostjo pričakuje občinstvo trenutka, ko se razgneva zavesa tajnosti, ki še vedno zakriva dogodek ponedeljkove noči. Ni čuda da se razširjajo po mestu najrazličnejše govorice, ki gredo bliskovito od ust do ust. Danes popoldne in popoldne je naša redakcija neprestano morala odgovarjati na telefonska vprašanja, je li res, da se je Jerančič obesil. Govorica je bila povsem neosnovana. Tudi vest, da je Jerančič priznal svojo krivdo, je netočna. Nasprotno, Jerančič vztraja pri tem, da je nedolžen.

K večerajšnji konfrontaciji v mrtvašnici je naknadno poročali se to-le podrobnosti: Jerančiča so postavili tik pred trup lo nesrečne žrtve. Ko je nadv. Mlekuš stavljal nanj usodopolno vprašanje je eden od zdravnikov dvignil Fanciino glavo in ji odprl oči. »Poglejte jo, je dejal izslednik predločeno osumljenca vse obremenilni vklekane roke k očem ter zašepetal: »Nisem je ubil...«

Ko so ga priveli nazaj v zapor, je bil hudo izmučen. Prinesli so mu jedi, kate-re se pa ni dotaknil, spil je le velike množine vode. Pozno v noč je potem Jerančič, ki ga stalno opazujejo, sedel sklonjen čez mizo, podpirajoč si glavo z obeh rokama. Zdelo se je, da joče. Pozneje je neumorno hodil po celici, očitno v težkih mislih ter se je opetovano udaril s pestjo po glavi. Okrog 11. ure so ga videli nepremično stati sredi sobe in zreti v strop. Kmalu nato je legel spat in je mirno spal celo noč.

Danes zjutraj je bil Jerančič očitno nekoliko boljše razpoložen. Povzli je tudi nekaj jedi. Bržčas je pričakoval, da ga bodo zasiljevali še dopoldne, kar se pa ni zgodilo.

Zasiljevanje se je nadaljevalo še le ob 1. popoldne. Trajalo je eno uro, toda končalo se je zopet brez uspeha. Izslednik predločeno osumljenca vse obremenilne okoliščine, toda Jerančič ostaja pri svojem zagovoru.

Kako se Jerančič zagovarja.

Kakor Jerančič pripoveduje, sta se ime la s pokojno Faničko zelo rada. Do intimnosti med njima ni prišlo. Kadar je je zvečer spremljal od kina proti domu, kar se je po njegovem pripovedovanju zgodilo vsega kakih petkrat, je šel z njo vedno do Transformatorja ob Dunajski cesti ter se nato vračal domov. Tako tu di usodnega večera. S Faničko sta se veselo razgovarjala, vedel je, da je drugi dan njen rojstni dan in je že pripravil za njo lepo voščilo. Ko sta prišla do Transformatorja se je poslovil ter krenil nazaj po Dunajski cesti proti domu. Bil je že precej daleč, ko je slišal počiti strel, za kojega se pa ni zmenil. Šel je naravnost domov ter legel spat. Drugo jutro je ravno dokončeval voščilno pismo za Faničko, ko so prišli detektivni...

Na predločbo, da so ga videli priče s Faničko tik ob mestu, kjer je bil izvršen umor, izjavlja Jerančič, da se priče motijo ali glede kraja ali pa glede osebe. Jerančič zavrača sum na njemu neznanega tekmeča. Pripoveduje, da je imela Fanička popreje znanje z nekim mladeničem, o katerem mu je sama pripovedovala, da je sedaj strašno ljubosumen in hud na njo. Imena pa mu ni povedala. Osumljenec pripoveduje tudi, da se mu Fanička prikazuje v sanjah ter se z njim ljubezljivo razgovarja... »Jaz je nisem umoril in je nisem. Če me obsodite na smrt bom isto trdil tudi pod vešali...« Vedno znova tudi ponavlja, da se bo pravi krivec že našel.

Temu nasproti je seveda zabeležiti, da vse indicije kažejo na njega kot krivca. Zlasti so izpovedi priči, ki so ga videli tik pred umorom, tako jasne, da silno težko obremenjujejo Jerančiča. Ko so detektivni v torek zjutraj prišli po njega ter ga vprašali, kje je bil prošil večer in

ponoči, je odgovoril, da v gledališču. Sedaj pojasnjuje to svojo izpoved kot običajen izgovor, češ da je tako odgovarjal vedno tudi doma, če so ga vprašali. Pismo, ki ga je to jutro pisal (takrat že mrtvi Fanički) se nahaja v rokah policije. Ako se posreči dognati osumljenčovo krivdo, bo njegov slučaj pač v marsičem podoben cinizmu Paskijevega...

Kaj je z denarjem, ključem in revolverjem.

Točno je, da se dosedaj ni posrečilo dognati, kaj je s ključem in denarjem (1000 Din), ki je bil odvzet iz Faničine torbice. Niti ni uspelo najti ključ, niti se ni moglo dognati, kam je izginil denar. Usodni strel je bil oddan iz revolverja kalibra 6 mm. Tudi ta revolver se ni našel. Jerančič zatrjuje, da sploh nikdar ni imel nobenega revolverja in res se dosedaj ni moglo nasprotno dognati.

Jerančič v preiskovalnem zaporu.

Jutri, v petek, dopoldne bo Jerančič še enkrat zaslišan po policijskem izsledniku, nato pa ga poltvoja izroči sodišču. Kakor čujemo, bo vodil sodniško preiskavo sodnik dr. Petelin.

Nocoj je Jerančič v zaporu zopet precej deprimiran. Po vsem pa izgleda, da bo tudi nadalje ostal trdno pri svojem zagovoru. Preiskava stoji torej še pred težavnimi nalogami.

*

POGREB FANIKE PETKOVŠKOVE

Tragična smrt blaginjičarke kina »Tivoli«, gđ. Fanike Petkovškovice, ki je na svoj 21. rojstni dan postala žrtev roparskega umora, je vzbudila po vsej Ljubljani nenavadno globoko sočutje. To je pokazal zlasti večerajšnji pogreb nedolžne žrtve, ki se je vršil ob dveh popoldne. Pred mrtvašnico pri Sv. Krištofu se je že dolgo pred pogrebom zbraja ogromna množica ljudstva, zlasti mnogo žen in deklet in pa skoro polnoštevilo tukašnja idrijska kolonija. Truplo pokojnice je bilo posuto s cvetlicami in tudi krsta sama je bila obrobjena z najrazličnejšimi svežimi cvetkami. Med grobno tišino je zapel pevski zbor šišenske Citalnice nesrečni mladenki turbo-ro »Vigred« v zadnji pozdrav. Marsiktero okaj se je pri tem zasolilo. Na pokopališču je bil grob obdan od gostih vrst občinstva, tako da udeleženci spreveda sploh niso mogli zraven. In ko so padle prve grude v novo jamo, je izpregovoril bivši zastavonoša idrijskega Sokola, g. Valentin Jurman, svoj ožji rojakinja ob odprtem grobu tople besede slovesa dekletu, ki je hitela v svobodno slovensko zemljo v življenje, a jo je zločinska roka morila poglata v prerani grob.

Slovenski pevski praznik

6. aprila 1924.

Slovenci smo pevski narod kot so Čehi narod glasbenikov. Pa vendar kako majhno je število pevcev, ki goje našo pesem v društvi proti onemu, ki pojo za kratek čas v gostilnah in veselih družbah. Nedelja bo praznik vseh slovenskih pevcev in pevk, ki resno, z vsem, pridnostjo in poštenostjo goje pesem iz ljubezni do nje same in ki se s sodelovanjem v pevskih društvi nesebično posvečajo srčni kulturi in umetniški vzgoji svojega naroda.

Na skupščino »Zvez slovenskih zborov« dospo delegati skoro vseh v nji včlanjenih zborov, počaste jo pa tudi zastopniki srbskega in hrvaškega »Saveza pevskih društev«. Poleg poročil funkcijonarjev odbora Zvez je na vzporedno razmotrivanje o pravih emotnega Saveza pevskih zborov kraljevine SHS. Kot nadaljevanje pevskih kongresov v Beogradu in Zagrebu. Tehtno bo predavanje koncertnega vodje ljubljanske Glasbene Matice g. Srečka Kumarja o temi »Poezija v zborovski glasbi«.

Nepričakovan napredek naših zborov

tekotom zadnjih dveh let bo pokazal velik popoldanski pevski koncert v Unioni. Po izbiri pesmi za izvajanje sodeč so se naši zbori popolnoma otresli okostenelosti starih nazorov pevskih društev in ne plavajo več v vodih časov »Eledertafelskega štila«. Na vzporedno so skladbe naših najboljših starejših in še več novejših, modernih skladateljev iz raznih izdaj skladb Glasbene Matice. Novih Akordov, mnogo pa je popolnoma novih pesmi, ki so še v rokopisu. Ne dvomimo, da bo tudi prednahanje vzporeda posvedočilo napredek naših pevskih zborov. Ljubljanska pevška društva nastopijo vsa z izjemo glasbenega društva »Ljubljana«, ki je bilo zadnje čase brez pevovodje. Zborov izven Ljubljane pa sodeluje osem, kar pač jasno priča o njih zavednosti in požrtvovalnosti.

V dobi materializma in koristolovstva je zanimanje naših zborov za resno pevsko delo v umetniškem smislu nadvse razveseljeval pojav. Naj ga upošteva tudi javnost.

Nova apaška tolpa zajeta

Ljubljana, 3. aprila.

Ze pred nekaj dnevi smo javili v kratki notici, da je policija izsledila še drugo, še bolj premeteno skupino vlomilcev. Ze takrat smo vedeli o številnih pregreških, ki jih ima ista na vesti, vendar pa nismo prišli s podrobnostmi in imeni na dan, da ne otežimo policijskim organom nadaljnega težkega dela.

Lahko in prijetno življenje vlomilcev

Vseh aretirancev v tej zadevi je šest, med njimi dvakrat po dva brata. Glavni med njimi so: 28-letni brezposelni zobotehnik Ivan Sitar, njegov brat Lovro, istakoto brezposelni privatni uradnik, v ostalem pa znan ljubljanski »nobel« pohajec, Rihard Kerne, ki ima več poklicev, kakor dimnikar, trgovski potnik, zastopnik tujih trgov. I. ter Ivan Reboll, brezposelni trgovski potnik. Prva dva sta si brata, z ostalimi pa se poznata že dolgo vrsto let. Spiritus agens cele družbe, je bil vsekakor Ivan Sitar, ki je živel precej časa v Trstu. Tam se je tudi pokvaril, kajti zahajal je že tamkaj v sumljivo družbo in od takrat, datira njegovo nestalno življenje. Odkar se je povrnil iz Trsta, se sploh ni več posvečal svojemu poklicu, marveč se je pečal z verižništvom in tihotapstvom in kakor se je izkazalo sedaj, že nekaj let tudi s tatvino in vlomi. Njegov brat Lovro je bil že predkaznovan radi vloma na Vrhniki v neko blaginjo, neposredno v popolnem času. Rihard Kerne se je posebno zanimal za podstrešja, kjer se je kot dimnikar prav dobro spoznal. Začetkom lanskega leta je bilo pokradeno več obleke odvnetniku dr. Alojziju Kokalju iz podstrešja njegove vile v Marjantovi ulici, iz vile Zeschko na Aleksandrovi cesti in potem igralcu Danilu iz njegovega stanovanja. Pri vseh teh vlomih so sodelovali Kerne, njegov brat Friderik in Henrik Harrisch. Rihard Kerne je bil najbolj pretkan in si je dal iz dr. Kokalju ukradene obleke napraviti celo svojo poročno obleko. Rebol pa se je držal »klape« in imel od prilike do prilike od njih razne ugodnosti in nagrade za molččnost. Policija je že dolgo budno pazila na to tolpo, vendar pa ji vsled njihove premetenosti ni mogla prav do živega. Zločinci so bili neverjetno predrzni in so včasih stražniku ali detektivu celo v šali omenili: »Zdaj gremo pa krasiti«, samo z namenom, da s tem zazblujejo policijske organe v uverjenje, da so postali pametni in delavni ljudje. Čudno pa se je policiji zdelo, da so živeli vsi brez dela in hodili okrog elegantno oblečeni, pohajali v gostilne in kavarne in celo v bar, odkoder so se še večer pred aretacijo odpeljali z izvoščkom v neko hišo na Tržaško cesto, — k svojim ljubimam v vas.

Tolpa v past.

Končno pa jih je vendarle doletela nesreča. Pred nekaj dnevi sta prodajala Kerne in Sitar ljubljanskemu zlatarju A.

razno zlatarstvo in srebrnino. Ravno, ko je bilo v sobi razstavljeno vse blago po mizi, pa je vstopil — detektiv Reja. Napovedal je obema pitčkomu aretacijo, blago pa se je pozneje vrnilo lastnici Elizabeti Lovšin, gostilničarki v Gradišču, koder so si ga vlomilci prisvojili. Po kratkem zaslišanju so šli detektivni pridno na delo in tekom dobre ure so bili pod ključem tudi vsi ostali komplici. Pri hišni preiskavi pri Kerncu v Hlškovi ulici se je našla v kleti globoko pod zemljo zakopana še glavna zaloga, zlatnine in srebrnine največ dragocenega jedilnega orodja. Med dvojno leseno steno sta se našli tudi dve vojaški karabinki. Nekaj srebrnega jedilnega orodja so vlomilci v zadregi zastavili tudi v mestni zastavljalnici, ki izvirja iz tatvinske v hotelu »Union«. Družba pa ima gotovo na vesti še razne druge vlome in sta policijska nadzornika Zajdel in Močnik zelo pridno na delu, da prisilita zločince k polnemu priznanju.

Dame finega okusa

vabimo, da si ogledajo nedosežno krasno vzorce JUMPERJEV po zmerai ceni v izlozbi modne trgovine 723

Fran Lukič, Pred škofijo 19.

Dopisi

STRAZIŠČE. V nedeljo dne 6. aprila gostujejo ob 16. uri v tukašnjem Sokolskem domu člani F. S. iz Ljubljane z veseloigro v šestih slikah »Lumpacilj Vagabund«. Med odmore igra orkester Ferijalnega saveza. Cene običajne. Ker je čisti dobiček namenjen F. S., vabimo k obilni udeležbi, da se s tem oddolži mo poztvovalnim gostom iz Ljubljane, ki nam bodo — poleg dobrodelnega namena — nudili triarno, neprislusno zabavo.

TRZIC. Koncert dr. Riga in prof. Ravnika je napolnil dvorano meškanske šole do zadnjega kotička. Poslušalci so bili pravzaprav v zadregi, komu naj dajo prednost, ali izbornemu pevci ali sijajnemu spremljevalcu. Neprestano ploskaje je prišlo o zadovoljstvu publike. Skratka, bil je večer, kakršnih si želimo še večkrat. Umetnikoma sta bila podarjena dva šopka. Prijateljski večer pri g. Lončarju je pokazal, da je naše občinstvo hvaležno in da dobiva počasi smisel za resnično umetnost.

POLJANSKA DOLINA. V nedeljo dne 6. aprila 1924. predava v dvorani Sokolskega doma v Gorenji vasi g. dr. Tone Jamar. Svoja izvajanja bo pojasnjeval s skioptikonom. G. predavatelj, sam specialist za tuberkulozo, nas bo seznanil z eno izmed najhujših bolezni — z jetiko (sušico). Predavanje se začne ob 3. uri popoldne in je brez vstopnine. Obisk je tudi mladini dovoljen.

TRBOVLJE. Raznih stanovanjskih oblasti in društev, roši nas Gospod, tako kličemo danes menda po vsej Sloveniji najemniki in posestniki. Ako ne drugje, vsaj v Hrastniku je neznosno. Tu sta si prilastila vso moč dva klerikale, znani

krojač in še nekdo, ki hočeta strahovati vso dolino. V zadnjem času sta se začela, da vržeta na cesto nekega rudniškega uslužbenca, kor je naš pristaš in ker hočeta pripraviti delavnico za predsednika društva najemnikov, ki s sedanjim ni zadovoljen, ter prostor za klerikalno trgovino. Pri posestniku Drnovšku se je izsella pred nekaj dnevi neka stran ka ob 2. uri ponoči. Stranka ni izročila ključa gospodarju, pač pa se je vselila tja še isto noč druga stranka, ne da bi o tem gospodar kaj vedel ali bil vprašan. Arnshek bo seveda trdil, da o tem ni ničesar vedel, ni pa pravimo, da se je to zgodilo po naročilu društva najemnikov.

STRAZA PRI ST. RUPERTU. Dne 26. marca so se pojavili slučajni obolenosti živine na slivnaki in parkljevi. Posestnika Alojzija Kolene je zadelo takoj naznanila oblast, kar je popolnoma korektno, da se prepreči razširjanje epidemije in bolezen lokalizira.

SV. JERNEJ NA DOLENJSKEM. Dne 25. marca se je ustanovil pevski klub »Svoboda« pod vodstvom nadučitelja Karla Trosta, ki deluje že nad 30 let na tukašnji ljudski šoli. V svojih prostih urah je pričel s poučevanjem petja in tako probujal že takrat mladino k narodnemu osvoboženju. Zelimu novemu pevskemu klubu obilo uspeha, g. pevovodji Trostu pa kličemo: Na mnogo let!

ŠOSTANJ. V četrtek dne 28. marca ob 8. uri zvečer je nenadoma zglnil tukašnji posestnik in načelnik gasilnega društva, Ivan Dvornik in ni o njem še sedaj nobenega sledu. Ker je imel Dvornik vedno pri sebi večje vsote denarja, ni izključeno, da se je zgodil zločin. Komur bi bilo o njem kaj znano, naj javi županstvu okolice Šostanj.

SLOVENJGRAD. V zadnjem času je v našem mestu zelo živahno društveno življenje. Dne 20. januarja je priredila Citalnica burko »Čez leto dni«, februarja je bila maskarada salonskega orkestra, na pustni torek pa Kurentov večer. Tudi Sokol ne spi. Na obnem zboru si je ornoval poseben odsek za zgradbo prepotrebnega društvenega doma in se priklonil mariborski župi. Pozdravit nas je prišel starosta mariborske župe, dr. Pivko, ki je imel obenem predavanje »O Sokolstvu«. Višek vseh prireditvev pa je bila uprizoritev Meškove dramske slike »Matji«, ki jo je počastil s svojim obiskom avtor sam, navdušeno pozdravljen od občinstva. Igralci so se pošteno potrudili. Ga. Romoldova (ga. Streličeva), g. Keber (Milan), g. Praprotnik (svetnik, oz. župnik), g. Sušteršič (cigan Sandor) in gđ. Tomanova (tržanka) so bili v igri in masi naravnost sijajni. Ga. Bačkova (Silva) v mimiki izborna, glasovno pa še neizolana, gđ. Brunova (Tinka) in g. Dobernik (Križnik) premalo živahna. Gđ. Preuerjeva (Ivan) je prav dobro kreirala svojo vlogo. Igralci so želi obilo pohvale. Toda s tem naše društveno življenje še ni izčrpano. Sokol pripravljaja akademijo, dne 6. aprila se vrši v vseh prostorih Gollovega hotela tombola J. M., za junij pa proslavi naša Citalnica svojo 20-letnico. Omeniti je še, da se je marca ustanovila podružnica Kola jug. sester, h kateri je pristopilo nad 100 članov.

EMONA-BAR

Nov program!

Novi plesalci in plesalke proizvajajo od 1. do 15. aprila t. l. moderne plesne in sicer:

- 1.) Mira Germont: Groteska — 2.) Sanzi Tea: Fantazija — 3.) Carlo & Rositta: Fantastični in Stepp-plesi — 4.) Mira Germont: Fantast. valček — 5.) Sanzi Duo: Ekscentrični ples — 6.) Sanzi Bubi: Kozakiški ples — 7.) Mira Germont: Orientalski ples — 8.) Carlo & Rositta: Groteska — 9.) Sanzi Duo: Karakterni plesi — 10.) Carlo & Rositta: Monden plesi - Začetek ob 23:30

Kavarna, restavracija, bar EMONA
palača Kreditne banke
JAN FIALA

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Petek, 4.: »Cezar in Kleopatra«. F. Sobota, 5. ob 16.: »Hamlet«. Dijaška predstava pri znižanih cenah. Izv. Nedelja, 6.: »Kamela skozi uho šivanke«. Izv. Ponedeljek, 7.: »Othello«. E.

Ljubljanska opera.

Petek, 4.: Plesni večer gđ. Wislakove. Izv. Sobota, 5.: »Poljub«. E. Nedelja, 6.: »Aida«. Izv.

Mariborsko gledališče.

Petek, 4.: »La Boheme«. Gostuje ga. Debljaka. Sobota, 5.: »Umetniška kri«. Zadnjič v sezoni. Izv. Kuponi. Nedelja, 6.: »Divji loveci«. Premijera. C.

Posestnike plesnega večera gospodične Wislakove, ki se vrši nocoj v petek, opozarjamo, da je začetek plesne produkcije točno ob 8. uri in ne ob pol 8. kakor navadno začenjajo operne predstave.

Razglednice B. Jakca

Povojna doba v slovenskem slikarstvu pozna štiri izrazite talente, ki se ne le po nadarjenosti, ampak tudi po produktivnosti ločijo od ostalega naračaja na tem polju: Bož. Jakca, Frana in Toneta Kralja ter Vena Pilona. Brata Kralja veljata za nepomirljiva revolucionarja. Pilon tudi podpira, a ne pokaže vseh faz svojega razvoja javnosti, o Jakcu pa je kritika zapisala, da je med vsemi štirimi najmanj prekusniški. Nič čudnega: Jakac je zelo neposreden, dela samo tisto, čemu se šuti doraslega in ne da nič na geste, ki služijo slabim za razmahovanje v laičnem svetu.

Letos v začetku leta je Jakac razmnožil prvo serijo svojih grafičnih del, 7 reprodukcij v obliki razglednic. Založil jih je sam, tiskal pa mu jih je Krajec v Novem mestu. Kljub temu, da tisk ni bil neoporečen in sreden, je občinstvo s srceom seglo po razglednicah in danes je naklada skoraj popolnoma razprodana.

Sedaj pripravlja Jakac drugo serijo svojih grafik. Motive jim je zajel veči-

noma v Pragi in Berlinu, originali, ki so prodani na Norveško, pa so dosedaj bili razstavljeni v Pragi, Ljubljani in Beogradu ter po pravkar na potu v Hodonin na Češkem. Za drugo serijo reprodukcij je Jakac pripravil istotako kot prvi sedem del: pet lesorezov (Godeč, Most, Branjevka, Ribič, Godba na trgu), dve suhi igli (Karneval, Dva) ter eno litografijo (V gledališču). Kličem, napravljeni v Ljubljani, čakajo, da pojdejo v stroj, čim se najde — založnik, ki mu pa ni treba posebnega velikega kapitala.

Podjetje bi se nedvomno dobro izplačalo. Ker se za Jakcove reprodukcije zanima tudi Amerika, je stvar enostavna. In končno smo dolžni tudi nekoliko sploševanja do lastne umetnosti! Pridimo še enkrat na dan s poštenimi domačimi izdelki in zavrnimo slabe ključ, ki niso niti naši!

Jakac pridno ustvarja in dela. Pravkar je dotiskal osem listov Gradnikovih »Pisem« v dveh barvah, rdeči in črni. Listi so signirani in izidejo kot trdo vezan album. Znakrat jih bo na razpolago samo trideset. Umetnik je dalje pripomogel tudi k estetični opremi slovenske lepe knjige. Drugi natis Gradnikove zbirke »Padajoče zvezde« je opremil s izvrstnimi kličem. Poleg tega je oskrbel platnice za letošnji »Ljubljanski Zvon«.

Mestno gledališče v Celju. Gostovanje članov ljubljanskega dramskega gledališča na celjskem odru s Knoblauchovo komedijo »Favn« je imelo popoln uspeh. Dvorana in lože so bile nabito polne, med občinstvom pa je vladalo ves čas najlepše razpoloženje. Vse vloge so prav srečno zasedene, zlasti pa je ugnjal v naslovni vlogi g. režiser Šest. Njegova težka, a naravna igra, je ogrodje za ves ostali razvoj in potek dejanja. Zelo učinkoviti so bili tudi moderni plesi članov kluba ljubljanskega predvodji. Igra se ponovi prihodnji torek, dne 8. t. m. za abonma A. Schillerjeva drama »Kovarnost in ljubezen« se igra radi nabave popolnoma novih dekoracij šele v petek, dne 11. t. m.

Gostovanje g. Betteta v Zagrebu. Naš odlični umetnik, član ljubljanske opere, basist g. Julij Betteto je odpotoval v Zagreb na gostovanje. Prvič nastopi danes v petek v Thomasovi operi »Mignon«. Pel bo vlogo Lohara. V istem komadu gostuje tudi tenorist Josip Rijavec, ki poje tenorsko partijo Viljema Meistra.

Nova hrvaška opera. Josip Prejnc, član zagrebškega gledališča, je napisal opereto v enem dejanju »Nočni loveci« (Babjek). Premijera zabavnega komada se bo vršila v zagrebškem operetnem gledališču v Tuškancu to soboto, 5. aprila.

Novosti v zagrebškem gledališču. Zagrebška opera pripravlja Rimsky-Korsakov »Čarsko nevesto«, ki jo bodo kmalu uprizorili tudi v Ljubljani. Ponavljala bo tudi Wagnerjeva »Parsifal«. — V drami bo v prihodnjih dneh premijera francoske komedije »Gospodov vinograd«.

Dvajsetletnica »Glasbene šole« v Beogradu. 7. t. m. proslavi beograjska »Glasbena šola« dvajsetletnico svojega obstoja. Ob tej priliki se bo vršil v gledališče koncert, na katerem se bodo izvajale skladbe Haydna, Beethovna, Mozarta, Liszta in Bacha. Gojenci glasbene in baletne šole nastopijo v dveh prizorih Weberjevega »Carostrelca«. Baletne nastope je naštudirala ga. Poljakova, dirigiral pa bo kapelnik g. Brezovšek.

Večer francoskega pianista Corcota v Zagrebu. V četrtek 3. t. m. je nastopil v Zagrebu slavni francoski klavirski virtuos Alfred Corcot. Corcot spada med tiste redke može, ki so francosko reproduktivno muziko na klavirju popolnoma reformirali in ji dali nov pravec. Princip njegovega izvajanja je, da mora klavirist interpretirati vsako delo v avtorjevem duhu. Njegovo interpretacijo motivira psihološki postanek dela, kar zahteva od umetnika popolno poznanje avtorjevega življenja in snovanj. Pri Corcotu se spajajo vrsti s tipkami na takšen način, da

Domače vesti

* Naš konzulat v Bratislavi. S kraljevim ukazom z dne 10. marca 1924. je določeno, da se v najkrajšem času ustanovi naš konzulat v Bratislavi.

* Na srednjih šolah v Sloveniji se s pričetkom prihodnjega šolskega leta razpisujejo ravnateljski mesti na 1. državni gimnaziji v Ljubljani in na državni gimnaziji v Kranju. Nadalje so razpisana stalna učna mesta na državni realni gimnaziji v Ljubljani (2), na državni realni gimnaziji v Kočevju (3), na državni alni gimnaziji v Kočevju (3), na državni gimnaziji v Kranju (3), na državni gimnaziji v Mariboru (3), na državni realni gimnaziji v Murski Soboti (7), na državni realni gimnaziji v Novini mestu (6), na državni realni gimnaziji v Ptuj (6), na moškem učiteljskem v Ljubljani (1), na ženskem učiteljskem v Ljubljani (2), na moškem učiteljskem v Mariboru (1). Interesente opozarjamo na razpis v «Uradnem listu».

* Slovenski pevski praznik 6. t. m. požeje s svojim prihodom zastopniki br. hrvaškega in srbskega Saveza, bržčas tudi načelnik umetniškega oddelka v ministrstvu prosvete g. Risto Odavčić.

* Premije za vzorno obdelane šolske vrtove. Veliki župan ljubljanske oblasti razpolaga z nekaj premijami za vzorno obdelane šolske vrtove v ljubljanski oblasti. Premije se podelijo šolskim vrtnarjem, ki dokazujejo, da uporabljajo šolski vrt v smislu in po določilih predpisov šolskih oblastev. Prošnje naj se pošljejo do dne 20. aprila velikemu županu ljubljanske oblasti.

* Odlikovanje italijanskih novinarjev. Na predlog ministra za vnanje zadeve sta bila odlikovana z redom Sv. Save IV. vrste italijanski novinarja Italo Zingarelli, dopisnik milanskega «Corriere della sera» in Mario Nardio, dopisnik milanskega dnevnika «Secolo».

* Opozorilo gostilničarjem in kavararjem. Po odloku generalne direkcije posrednih davkov je v razglasu delegacije ministrstva finan v Ljubljani določen rok za dovolitev nadaljnjega poslovanja v kavarnah in gostilnah, ki ne bi imele vseh pravic za točenje pijač, podaljšan do dne 20. aprila 1924.

* Nov občinski gerent. Namesto Ivana Matijevića, ki je gerentstva razrešen, je imenovan za občinskega gerenta v Pincah Ignacij Lukac, posestnik istotam.

* Kongres bančnih uradnikov in nameštencev. Dne 20. in 21. t. m. se bo vršil v veliki dvorani zagrebskega občinskega sveta kongres Zveze bančnih uradnikov in nameštencev, ki se ga udeležijo delegati vseh podružnic v državi. Razpravljalo se bo med drugim tudi o vprašanju zavarovanja za slučaj bolezni, nezgode, starosti, ozemljenosti, smrti in nezaposlenosti, kakor tudi o projektu pravilnika fonda za podpiranje nezaposlenih članov.

* Smrtna kosa. Iz Niša v Srbiji smo prejeli poročilo, da je dne 22. marca ob 7.40 umrl v tamkajšnji vojni bolnici maravske divizijske oblasti artiljerijski narednik g. Joško L. Cerar, rodom Ljubljancin. Naši vojaki so zgubili z njim najboljšega tovariša in vzornega narednika. — V Koroški Beli je den 2. t. m. umrl nenadno smrti g. Dore Sern, učitelj, star komaj 21 let. Bil je spoštno priljubljen in jako simpatičen. Blag jima spomin, žalostnim naše sežalje!

* Predzgodnost nemških turistov. Iz Vuzenice nam pišejo: Tukajšnji gostilničar in lesni trgovec, Anton Lobenwein, v svoji nemški zagreženosti že ne ve, kako bi sramotil naš narod in jezik. Ako ga slovenski otroci pozdravijo na cesti slovenski, se zadrta nad njimi v nemščini z besedami: «Wie sagt man? in vihti nad njimi svojo palico. Lobenwein je očividno pozabil, da smo na svoji zemlji sedaj sami gospodarji in da nismo več pod Avstrijo, po kateri tako strastno kopnoli. Sicer pa naj še pripomnimo, da je Lobenwein doma iz kraja, kjer nemški sploh ne znajo!

mu je artikulacija popolnoma notranja, igra koncentrirana, kretnja pa tako gibka, kakor da sploh ne zavisi od zunanjosti. Vse te vrline, ki so pri Coreotu v idealnem ravnotežju, so pianista povzdigle nad običajne klaviriste ter mu prinesle slavo prvega francoskega umetnika na klavirju. Žal, da nimamo prilike slišati Coreota tudi v Ljubljani.

* Hedda Gabler v Splitu. V soboto 30. marca se je vršila v Splitu premijera lisenove tragedije v štirih dejanjih «Hedda Gabler». Naslovno vlogo je igrala bivša članica ljubljanske drame gospa Pregarčeva. Tesmana je kreiral g. Spiridonović, Bracka g. Pregar. Tragedijo je režiral intendant splitskega gledališča g. Niko Bartulović.

* Jiji Mahen: «Hercegovina». Češki pisatelj Mahen je napisal in izdal knjigo «Hercegovina», zbirko vtisov iz te dežele, katero opisuje kot potnik, naravoslovec in ribič. Knjiga je velezanimivo delo in se posebno obširno bavi z življenjem hercegovskega ljudstva, katerega opisuje pisatelj z ljubeznijo in zanosom.

* Mednarodna umetnostna razstava v Beogradu. 15. t. m. se odprla v Beogradu mednarodna umetnostna razstava «nove umetnosti». Razstave se udeležijo Mih. S. Petrov, Jos. Kalk, Vera Biler, Gecan, Forebić, Vasilij Kandinski, Arhipov.

* Pred sezono v Rogški Statini. Zdravilišče Rogška Statina se že pripravlja za letošnjo sezono. Adaptirajo se različni prostori, popravljajo se razne zgradbe in objekti. Vsled številnih prezidavanj bo letos na razpolago več sob za goste. Z vrtnarskimi in drugimi oklepševalnimi deli se je že pričelo. Vse kaže, da bo tudi letošnja sezona prav živahna.

* Ruski begunci se vračajo v domovino. Izseljenškimu odseku pri ministrstvu notranjih zadev se je v zadnjih dveh mesecih prijavilo veliko število ruskih beguncov za povratek v domovino. Vsi prijavljeni so dobili uradne potne liste ter so bili preko Rumunije in Besarabije odpravljani v Odeso, kjer jih sprejmejo sovjeti in odpravijo v gubernije.

* Pegavica v Beogradu. Kakor razglasa ministrstvo za narodno zdravje, je v Beogradu obelo znatno število oseb na pegavem tifusu. V prošlem tednu so štiri osebe podlegle tej bolezni. Zdravstvena oblast je ukrenila potrebne, da se prepreči nadaljnje širjenje epidemije.

* Caruga v literaturi. Subotičko gledališče gostuje že nekaj časa v Gospiču, kjer uprizorja poleg dram in komedij pet slik iz življenja Jove Staniševića Caruge pod naslovom «Caruga». Listi poročajo, da je «Caruga» preveč sodoben in brez vsake literarne cene. Občinstvo pa ga vendarle hodi gledat in mu ploška.

* Namesto rac ustrelili dva človeka. V banatskem selu Orošcu je šel bogati posestnik Peter Rušovec na lov na divje raze. Za njim je gnila radovednost dva fantička, ki sta se skrila v grmovju, da vidita, kako bo Rušovec streljal raze. Ko se je zmrnilo, se je Rušovec zdelo, da je zagledal raze in je ustrelil v grmovje. Ko je pobihel v grmovje, je našel enega dečka že mrtvega, drugega pa nevarno ranjenega.

* Smrtna nesreča. Oskrbnik Franc Pečnik je peljal nedavno z voli vprežen voz od sv. Primoža na Pohorju proti Vuzenici. Med potom mu je spodrsnilo, padel je pod voz, ki je šel čez njega. Vrnili se je sicer še sam z voli domov, a vsled dobljenih ran ni mogel več govoriti. — Umrl je še isti dan.

* Zagoneten umor. Pri sv. Klari v zagrebški okolici je bil te dni izvršen zagoneten umor. Ko je seljak Mato Bezuhi stopil ponoči na prag svoje hiše, je počil strel, krogla je Bezuha zadela v glavo in zgrudil se je mrtel na tla. Sami se, da je umor izvršil neki cigan, kateremu je bilo pred dvema letoma v smislu agrarne reforme dodeljeno zemljišče; ker pa je ni obdeloval, mu ga je oblast odvzela in dodelila Bezuhi. Dognalo se je, da je bila krogla izstreljena iz vojaške puške.

* Morilec Rumpelj že večkrat kaznovan. Vojaško sodišče v Zagrebu se je obrnilo do ljubljanske policije s prošnjo, da mu poroča o vedenju v Ljubljano pristojnega narednika Rumpelja, ki je — kakor smo poročali — umoril in oropal v Zagrebu trgovca Dragotina Kelkovića. Po poročilu ljubljanske policije je bil Rumpelj leta 1912. kaznovan zaradi tatvine najprej s tritedenskim, pozneje pa še z 18-mesečnim zaporom.

* Smrtna obsodba. V Gospiču je bil zidar Juro Baričević, ki je v prepriju z revolverjem ustrelil delavca Josipa Bilena, obsojen v smrt.

* Rom med Trzinom in Črnučmi. Uraja Franca Potočnika iz Ljubljane je pretekli ponedeljek na poti med Trzinom in Črnučmi na samotni, napadel neznan mož. Ko je Potočnik okrog 18. ure nekaj časa počival, je neznanec nenadoma prikočil izza brega pri cesti do njega ter zahteval denar. Ker mu je odgovoril, da denarja nima pri sebi, mu je ropar odčep suknjič ter mu iztrgal zavojček z obliko ter žepni nožič. Medtem se je pripeljal po cesti neki motociklist. Ko je bil že v bližini, je ropar ustrelil z revolverjem na Potočnika. Na srečo pa mu je prestrelil samo čepico na glavi, naka je napadalec izginil z zavojčkom v gozd. Ropar je bil srednje postave, raztrgan in je nosil umetno brado.

Delonaj, Glez, Zadkin, Ličicki, Lozovik, Paladini in Peters. Razstava bo pod protektoratom zenitistov. Otvorilni govor bo imel Ljubomir Milič.

* Petdesetletnica «Netopirja». Straussova opereta «Netopir» praznuje letos majhen jubilej: petdesetletnico svojega obstoja. 5. aprila 1874. je prišla prvič na oder in je kmalu prodira. Jubilej opere praznuje nekatera dunajska gledališča s posebnimi predstavami.

* Gledališke novosti iz Berlina. Koncem meseca marca je nastopil v berlinskem «Lustspielhaus» dunajski pesnik in kritik Karl Kraus z dvema gledališkima komadoma: «Traumtheater» in «Traumstücke». V prvem slika Kraus igralko, ki ne more nikdar zastopiti svojega bistva in ostaja igralka v življenju in na odru. Drugi komad je dramatično-kritična skica o trohnohi naše dobe. V njem nastopajo: brezglavi general domišljije, sušičev otrok, plesalec in plesalka, posebejnen časopis, trije psihoanalitiki, ki razpravljajo o Freudovi metodi itd. To je pravcar fačelski essay, ki je vreden svojega duhovitega avtorja. Kraus se s svojo produkcijo popolnoma uspel. — V berlinski operi se je prvič uprizorila Puccinijeva enodejanska opera «Plašč». Uspela je prilično. Kritika zanjo ni posebno navdušena.

Iz Ljubljane

u— Akademikom! Podpisani pripravljali odbor vabi tem potom vse na predne, nacionalno orijentirane akademike tukajšnje univerze na ustanovni občni zbor AKAD. KLUBA «ORJU». Na, ki se vrši v nedeljo 6. t. m. ob 10. v balkonski dvorani univerze. Ker je namen kluba, da preko svoje organizacije da univerzi izrazitejši jugoslovnski značaj, da postane univerza ognjišče nove samonikle nacionalne kulture in da povzdigne splošni nivo akademskega državljana na ono višino, ki mu pripada, pričakujemo s strani tovarišev čim večjo udeležbo. Zdravo! Pripravljali odbor akad. kluba «Orjuna».

u— Poziv našim človekoljubnim gospodinom. Jutri, dne 5. t. m. priredi akcijski odbor za pomoč gladujočim Slovincem v Westfaliji «Dinarski dan». — Ker nam je treba agilnih in požrtvovalnih deklic, prosimo vse gojenke srednjih in trgovskih šol, katerim so ravnateljstva dovolila, da se zglase jutri ob 8. uri zjutraj v pisarno Jugooslovenske Matice, Pred škofijo 21, L. Upamo, da se naše mlado ženstvo zaveda svoje človekoljubne dolžnosti ter se oglasi v prav velikem številu, da se žrtvuje za človekoljubno delo. Naše občinstvo pa prosimo nujno, naj bo z našimi požrtvovalnimi deklicami obzirno in uljudno, saj delo, ki ga vrše, ni niti zabavno niti prijetno. Nadejamo se zanesljivo, da bo v soboto vsakdo daroval en dinar za naše Westfalce.

u— Mestna Orjuna Ljubljana priredi v nedeljo, 6. t. m. ob 20. v areni Nar. doma (dohod z Bleiweisove ceste) družabni večer z jako zanimivim sporedom. Vstop prost. Odbor.

u— Za šentjakobsko knjižnico so darovali mesto cvetja na krsto gospe Sterlekarjeve: g. Feliks Franzl, tvornica pletenin 200 Din., g. Fran in gospa Marija Črnogaj 100 Din. Iskrena zahvala!

Oglejte si in videli boste, da ima največjo izbero 1914-4 oblek za gospode in najbolj poceni vendarle 3. Mačoh, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12. poseben oddelk: otroške obleke, moške perle

u— Prosvetni odsek Viškega Sokola vpizori v nedeljo 6. aprila v Sokolskem domu na Viču poljsko dramo «Zlato runo».

u— Neka dama je izgubila rožni venec, ki je dragocen spomin, iz hiše Stritarjeve ulica 7 do cestne železnice na dolenski kolodvor. Odda naj se v upravi proti visoki nagradi.

u— Predavanje v «Pravniku». Danes, bo predaval na sestanku društva «Pravnik» g. primarij dr. Fran Güstl: «Dva zločina primera vsled halucinacij» (Z demonstracijo). Predavanje je točno ob pol petih popoldne v pravosodni palači št. 79 (I. nadstropje). Po predavanju se bo nadaljevala diskuzija o predmetu zadnjega predavanja: «Problem kazenskopravne zaštite telesnega ploda». Govoril bo dr. I. Breclj.

u— Aeroklub. Danes, petek, 4. t. m. se vrši ob 8. uri zvečer pri «Novemu svetu», Prešernova soba, odborova seja. Prosi se vse odbornike sigurne udeležbe.

u— Mestna zastavljavnica ima tomesčno dražbo predmetov, zastavljenih v avgustu 1923. dne 10. t. m. popoldne.

u— Tennis sekcija društva «Atena» javlja, da se vrši vpisovanje danes, v petek v ortopedičnem zavodu v Mladiki. Pismene prijave sprejema g. Janežič, Bethovnova ulica.

u— Sveže morske ribe različnih vrst se dobe vsak petek ob 5. popoldne dalje v restavraciji in kleti «Zvezda», na kar občinstvo opozarjamo.

u— Francoski Institut priredi v nedeljo predavanje v veliki dvorani univerze. Predava v francoskem jeziku g. profesor Raymond Warner: Anatole France intime. Sa personnalitét Vabijo se vsi prijatelji francoske kulture.

u— Slov. zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani. Redni občni zbor se vrši v smislu sklepa zadnje seje dne 27. aprila (na belo nedeljo). Čas in kraj objavimo pravočasno, kakor zahtevajo to pravila. Odbor.

u— Posojilo za tlakovanje ljubljanskih cest in ulic. Kakor objavlja «Ur. list», se je z naredbu velikega župana mestni občini ljubljanski dovolilo, da sme za tlakovanje cest in ulic najeti posojilo v znesku deset milijonov dinarjev. Obrestovanje ne sme presežati v posameznih plačilnih rokih 3 odst. bančnega odplačila. Posojilo se mora vrniti najpozneje v 50 letih. Vsako leto se mora postaviti za obrestovanje in amortizacijo dolga v letni proračun najmanj 820.000 dinarjev. Posojilo se sme realizirati postopno v teku let in ne naenkrat.

u— Toča v Ljubljani. Včerajšnji dan je bil nedvomno tipičen aprilski vremenski dan. Dočim je že ponoči močno illo, pa sta se zlasti v prvih popoldanskih urah dež in sonce menjala kar vsakih pet minut. Razkačeni Jupiter Pluvius, ki je hotel za vsako ceno zmagati, je poslal okoli pol dveh popoldne po kratki plohi tudi točo, ki je padala zelo gosto in vzbudila splošno obžalovanje. Po toči so sicer zopet prodrl solnčni žarki nad Ljubljano, v splošnem pa se je ves dan «kisalo».

u— Naš Grad. Vse se pripravlja, vse snaži, obrezuje vrtove, parke in šetališča, da nas v pomlad razvesele s pomladnim naravo. A naspelmo si naš dični

Grad. Zanimarjen je do skrajnosti. — Koliko časa ga že niso videli grablje, škarje in noži, da bi se osnažilo listje, obrezalo drevje in grmovje. Vse leži polomljeno, grmovje je zaraščeno in se sploh ne more razvijati. Ali ni nobenega gospodarja, da bi uredil naš ponosni Grad? Kaj pa naj si mislijo tuji o našem gospodarstvu!

u— Oddaja barake na ljubljanskem gradu. Mestni magistrat razpisuje za dobo enega leta oddajo mestne lesene barake v glavnem drevoredu poleg grajskega poslopja, kjer se je običajno izvrševala obrt za prodajo raznih okrepčevalnih živil in pijač, v zakup. Reflektanti naj vložijo kolekovane prošnje z navedbo ponudene najemnine najkasneje do 10. aprila 1924 pri mestnem gospodarskem uradu. Na pozneje vložene prošnje se ne bo oziralo.

u— Konja sta se splašala včeraj popoldne ob 14. uri hlapcu trgovca Verovška v Slomškovi ulici. Drvela sta po Koledvorski ulici v Pražakovo, kjer sta se zaletela v nasproti prihajajoči voz, naložen z gnojem, last trgovca Volte. Poškodovana sta se precej oba konja na nogah in eden tudi na prsih. Razdivjani živali je šele ukrotil hlapec Prelesnik, ki ju je z vsem naporom komaj obdržal.

u— Policijske prijave. Od srede na četrtek so bil prijavi policiji sledeči slučaji: 1 aretacija, 2 tatvini, 1 napad, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 12 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 prekrašenje policijske ure, 1 prestoppek v zglasevalnih predpisih, 1 radi nedostojnega vedenja, 1 javno nasilstvo in 1 lahka telesna poškodba.

Iz Celja

u— Občni zbor Gremija trgovcev v Celju se vrši v četrtek, dne 10. t. m. ob 20. uri v gostilniških prostorih Narodnega doma z običajnim dnevnim redom. Izvrši se tudi izprememba pravil.

u— Društvo stanovanjskih najemnikov v Celju sklicuje za nedeljo, dne 6. t. m. ob 9. uri v hotel «Union» javno zborovanje.

u— Umrla je v javni bolnici v Celju dne 1. t. m. ga. Alojzija Verk, posestnica od Sv. Eme v starosti 43 let. Blag ji spomin!

u— Pozor pred mačkami! Poročali smo že, da je prejšnji teden ugriznila stekla mačka dva paznika okrožnega sodišča v Celju. Naknadno se je zgabil pri mestnem magistratu še mizar V., ki stanuje v bližini okrožnega sodišča in ga je ista stekla mačka tudi napadla in zelo opraskala. Nadalje je ugriznila ista ali neka druga mačka petletnega otroka iz Kapucinske ulice. Mačka se je od nekdaj pritepla in se je že par dni vlačila okrog Grofije. Valed velike nevarnosti, da se je prenesla še steklina na druge mačke, je razglašen najstrožji kontumac poleg psov tudi na mačke, ki morajo biti zaprte, vsako obolenje ali pogin mačke pa se mora naznaniti mestnemu magistratu. Mestni konjač ima nalog, da polovi in uniči vse v mestu in v okolici prosto okrog begajoče mačke.

Iz Maribora

u— Na občnem zboru Društva jugoslovenskih državnih uslužbencev in upokojencev v Mariboru, ki se je vršil te dni, je bil izvoljen zopet stari odbor. Čeprav šteje društvo nekaj nad tisoč članov, se je udeležilo občnega zbora le okoli 30 članov. Sledil je občni zbor pomožne blagajne Samopomoči, katera pa šteje le okrog 600 članov, četudi je v Mariboru nad tisoč uradnikov. Najštevilneje je zastopano v Samopomoči učiteljsstvo, ki je skoro korporativno vveljavljeno. Blagajna je tekom dveh let izplačala na posmrtninah 12.000 Din, kar najbolj izpričuje njeno korist in potrebo. Bilo bi želeli, da se je uradništvo bolj oprime.

u— Glasbeno »zgodovinska beseda. Danes, v petek, se vrši v slavnostni dvorani državnega moškega učiteljskega glasbeno »zgodovinska beseda, ki bo reproducirala razvoj slovenske pesmi v okvirju Slovenske čitalnice od njene ustanovitve naprej.

u— Pri Branko Radičeviću proslavi, ki se bo vršila v soboto zvečer v Narodnem domu, nastopijo prvič v mariborski javnosti srbski visokoolci, ki so sedaj v tamošnji dijaški vojni šoli. Recitirali bodo Radičevićeve pesmi.

u— Umetniška razstava «Kluba mladib». V nedeljo 13. t. m. bo popoldne v prostorih Kazine otvorenja umetniška razstava ljubljanskega «Kluba mladib».

u— Preskrba čez zimo — z umorom. Mariborski policiji in sodišču že dobro znani postopaj in tat Ferdinand Pisk je radi številnih predkazni izgnan iz

Maribora za več let. Pred par dnevi pa se je kljub temu zopet vrnil v mestni okoliš. Ko pa ga je pograbila policija, je trdil, da je nameraval izvršiti pri nekih bogatih zakoncih vlom in umor, in sicer le radi tega, da pride za dalj časa v oskrbo sodišča, ker baje na deželi ni mogel dobiti primernega zaslužka. Sodišče pa mu ni hotelo verjeti, da je resno zamislil izvršitev umora in ga je obdobil samo na tri dni strogega zaporu, poostrelega s trdim ležiščem in postom radi prepovedane vrnitve v mesto. Po odsluženju kazni ga bodo zopet poslali nazaj v Trbovlje, kamor je Pisk pristojen.

Iz Primorja

* Volilni humor. Na nedeljskem slovenskem volilnem shodu v Idriji, ki se ga je udeležila ogromna množica našega ljudstva, se je oglasil k besedi tudi znan slovenski odpadnik Peterneili (Peterneili je med drugim izjavil: «Predgovornik je v vas vlival olja, jaz pa bom prilil jesiha, kajti jaz ljubim... (medklic zborovalcev) salato! Duhoviti dvpt je Peterneilija močno razburil in t.j. še bolj, ker je imel v Idriji sploh jako slab dan.

* Nove žrtve volnega strelnja. V Gorici je raztrgala ročna bomba 13 letnega Leopolda Krušiča, ki je bil takoj mrtel. — 34-letni Peter Černilogar je našel na Rafutu granato, ki mu je eksplodirala v roki in ga ranila po vsem životu. Černilogarja so prepeljali skoro umirajočega v gorško bolnico. — Andreju Brezgarju iz Vrhovca, ki je slovel kot najmočnejši Vrhovljan, je eksplodirala na plani granata ter mu odnesla eno in močno ranila drugo roko. Težkim poškodbam je podlegel že čez dva dni.

* Razpust obé sveta v Cerknem. Občinski svet v Cerknem je bil s kraljevim dekretom razpuščen in imenovan za komisarija dr. Jarabek, eksponent fašistov.

* Volilni boj v Primorju. Čimbolj se bližajo volitve, tem živahnjej postaja volilni boj v Primorju. Fašisti, ki so do sedaj v glavnem varovali meje dostojnosti, postajajo z vsakim dnem nervoznejši in tudi nasilni. Tako so v Tolmini in Kobaridu preprečili slovenski volilni shod. Prevrnili so namreč kratkomačno mizo, na kateri je stal govornik. Fašisti računajo, da bodo z nasiljem preplasil slovenske volilce in jih tako vsaj odvrnili od glasovanja. V slovenskih vrstah vlada kljub temu vzorna disciplina in so vsi shodi naravnost sijajno obiskani. V nedeljo so se vršili shodi v Tolmini, Kobaridu, Bovcu, v Vremskem Britofu, Lokvi, Ajdovščini, Dutovljah, Kaštelirju itd. Povsod je bilo navzočih po več sto zborovalcev. Govorili so sicer tudi fašisti, objublajoč našemu ljudstvu vse mogoče dobrote, toda zborovalci so z molkom potrdili, da so njih simpatije na strani slovenskih kandidatov, katerih izvajanjem so sledili z velikim zanimanjem.

DVA GLEDALIŠKA VEČERA V DUBROVNIKU

Dubrovniška omladina se je dvignila iz apatije. Maturanti dubrovniške gimnazije so 22. marca uprizorili v Bondičevem gledališču dva lepa komada, Vojnovičev «Suton» (iz Dubrovaške trilogije) in Držičev komad «Skupa», katerega je za uporabo v sedanjih razmerah priredil dr. M. Medini. Gledališki večer je uspel naravnost sijajno.

23. marca pa se je zbrala v veliki dvorani «Sloge» vsa odlična dubrovniška elita, da prisostvuje redkemu dogodku: francoski premijeri. Dubrovniški «Cercle francais» je priredil duhovito in originalno revijo pod naslovom «Nouveautés Ragusaines» (Dubrovniške novosti), katere je napisal francoski politik in pisatelj g. Charles Loiseau. Avtor je bil pred 25 leti izgnan iz Dubrovnika, odnosno iz bivše monarhije radi svoje znamenite, proško napisane knjige «Le Balkan Slave et la crise autrichienne». Sele po osvobođenju mu je bila dana prilika vrniti se v mesto katerega je iskreno vzljubil.

Pred dobrim mesecem dni je g. Loiseau predaval Dubrovčanom o republikah Zenevi in Dubrovniku, sedaj pa se je poklonil meščanom z razkošno kozorijo, v kateri je nastopila cela vrsta za Dubrovnik, Francijo in gledališko umetnost vnetih Dubrovničanov in gostov, ki žive v našem Primorju. Predstava je trajala dve uri ter je obravnavala celo vrsto aktualnih vprašanj, katera je pisatelj obdelal v jedki satirični obliki. Dejanje, v katerem je nastopal cvet dubrovniške elite, poleg najodličnejših dam tudi grof Tolstoj, potomec slavnega ruskega pisatelja, je bilo izredno živahno in je neprestano oduševljalo številno navzoče občinstvo. Kot režiser je oba večera funkcijal pisatelj Ivo Vojnovič, ki se mu di sedaj v svoji domačiji.

Vremensko poročilo

Ljubljana 3. aprila 1924.

Ljubljana 806 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana .	7.	759.3	5.5	jg. zap. brezvetra	oblačno	8.8
Ljubljana .	14.	759.6	12.8	—	dež	—
Ljubljana .	21.	768.0	8.0	jug	oblačno	—
Zagreb .	7.	768.7	10.0	vzhod	oblačno	3.0
Beograd .	7.	759.9	6.0	brezvetra	dež	4.0
Dunaj .	7.	767.8	4.0	sever	oblačno	3.0
Praga .	7.	768.1	3.0	vzhod	dež	0.1
Inost .	7.	762.7	4.0	brezvetra	oblačno	0.1

V Ljubljani barometer nest. temper. višja

Solnce vzhaja ob 5.35, zahaja ob 18.33

Dunajsko vremensko poročilo. Danes opoldne je bilo v Avstriji nejasno. Na jugu je deževalo. Opoldne se je deloma razjasnilo. Temperatura je bila večji del po 10 stop. V Nemčiji sneži (Hamburg, Frankfurt ob Meni). Na Dunaju je bila

Iz življenja in sveta

Neurja in povodnji po vsej Evropi

Katastrofalen položaj v Španiji in na Poljskem.

Skoro iz vseh držav Evrope prihajajo zadnje dni poročila o večjih ali manjših vremenskih katastrofah, ki so prišle popolnoma nepričakovano ali pa postale posledica močnih deževnih nalivov. Posebno strahovito so učinkovale vremenske izjembe v južni Italiji, kjer je bilo v mestecu Amalfi in sosednjih vaseh okoli 150 mrtvih in porušeni mnogo hiš, o čemer smo že obširno poročali pred enim tednom.

Usodna poročila prihajajo sedaj tudi iz Španije. Vseled neprestane plohe se zlasti v pokrajini Andaluziji položaj vedno bolj slabša in vzbuja močno narasla reka Guadalquivir veliko bojazen. Kakor se poroča iz Seville, se je bati prave katastrofe, če deževje ne poneha. V dolnjih predelih mesta je voda v hišah, ki leže ob reki, dosegla že prvo nadstropje. Reka vali s seboj mrtve živali, poljedelsko orodje, drevje in druge stvari. V alcaicantskem okrožju je uničen ves poljski pridelek in se nahaja prebivalstvo v obupnem položaju. Pomoč je zelo težavna, ker so pretrgane vse prometne zveze. Največ škoda je v granadski provinciji. Mesto Granada je vse obdano od vode. Škoda se ceni na 50 milijonov peset. V toledski provinci nepretrgoma dežuje, in reka Tajo silno narasča. V Alžirji se je podrl mest in potegnil s seboj v valove okoli 200 ljudi. Le malo jih je bilo mogoče rešiti, ostale pa so razburkani valovi pometali na suho.

Tudi na Poljskem grozi povodenj. V ozemlju srednje Visele so stopile reke preko bregov in napravile ogromno škodo. V oklici Jablone je nad 40 vasi popolnoma pod vodo. Dosedaj so našli okoli 30 mrtvih. Oblasti se obveščajo o razvoju katastrofe potom poročil letalcev.

V Nemčiji so vsled tavanja snega močno narasle skoro vse reke. Najbolj vznemirljiva poročila prihajajo iz krajev ob reki Main in ob dolnji Labi. Vendar pa je moglo tamkaj prebivalstvo še pravočasno ukreniti potrebne varnostne odredbe, tako, da za enkrat še ni nevarnosti za življenje in tudi ne dosti materialne škode.

Na Slovaškem postaja položaj od dne do dne opasniji. Skoro vse reke so se razlele. Železniška proga Košice-Jasna je med postajama Bodrog in Szerdahely pretrgana in leži pod vodo. Brzojavni promet na progi Košice - Kop je ustavljen. Pri Somotorju se je večeraj ponoči porušil nasip v dolžini 50 metrov. Neprestano divjajo viharji in valovi pluskajo do meter visoko. Mnogo vasi je popolnoma izpraznjenih in je moralo prebivalstvo v največji naglici rešiti z begom svoje življenje. V nasip ob Latorci butajo srditi valovi in groze, da ga vsak čas porušijo. Država je poslala močne oddelke vojaštva, da bodo prebivalstvu v pomoč.

Tudi v Jugoslaviji postaja v nekaterih pokrajinah vsled izdatnih nalivov in trajnega deževja položaj opasen. V Banatu in Makedoniji so se že pojavile velike poplave. V banatskih selih Čoka in Vrbanc so reke poplavlile vse okolice in napravile mnogo škode. V Makedoniji je reka Drim prestopila bregove in v dolžini dveh kilometrov poplavlila vse okolice.

V Zedinjenih državah je zlasti v vzhodnem delu napravila toča ogromno škodo. Na "Viradete" s "Črčave" Pensilvanija, Maryland in Georgija. Po dosedanjih poročilih je bilo okoli 50 oseb ubitih in več sto ranjenih. V mestih Minneapolis in St. Paul pa je zapadlo toliko snega, da so celi oddelki hiš popolnoma odrezani. Na stotine

ljudi je moralo prenočiti v trgovinah, ker niso mogli domov. V drugih pokrajinah so zopet vsled tavanja snega narasle poplave in napravile za več milijonov dolarjev škode. Mnogo skrbi povzroča posebno veletok Missisipi.

✕ **Atera Gessmann na Dunaju** še vedno razburja javnost, ne pride pa z mrtve točke. V časopisih se dan za dnem vrste izjave raznih pravih in nepravih strokovnjakov, ki se zavzemajo deloma za Gessmanna, deloma za njegovo ženo. Zlasti ti zadnji se trudijo dokazati, da je bilo arzenika v kavi tako malo, da o kakem resnem poskusu zastrupljenja sploh ne more biti govora in da torej policija ni upravičena kazensko postopati proti Gessmannovi ženi, ki se nahaja še vedno v preiskovalnem zaporu.

✕ **Prva avstrijska odlikovanja.** Poročali smo že svojčas, da so v Avstriji zopet sklenili uvesti redove in odlikovanja, ki so bili ob prevratu vsi odpravljeni. Kakor javljajo sedaj dunajski listi, bodo o Veliki noči podeljena prva nova odlikovanja. Dobili jih bodo oni inozemski diplomati, ki so sodelovali pri avstrijski sanacijski akciji.

✕ **Stavka opernega baleta** je izbruhnila v sredo na berlinski državni operi. Člani baleta so stavili gledališki upravi zahtevo po znatnem zvišanju plač. Ker pa uprava ni hotela takoj pristati, so stopili v štrajk, kateremu se je priključil tudi večji del zboru.

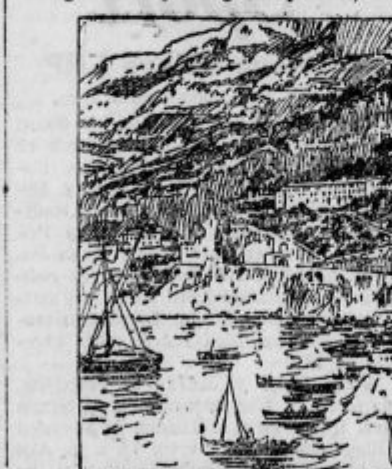
✕ **700-letnica vseučilišča v Napolju.** Dne 2. maja se bo pričelo praznovanje 700-letnice ustanovitve napoljskega vseučilišča, ki ga je ustanovil leta 1224 Friderik II. Proslave se bodo udeležili tudi odposlanstva inozemskih vseučilišč. Slavnostna proslava bo trajala do 7. maja. Dne 5. maja se bo otvoril tudi velik kongres italijanskega društva za splošno znanost. Dne 29. aprila pa bo prišel v Napolju zasedati mednarodni kongres modroslovcev.

Porušene naselbine v Italiji

Prijazno mestece Amalfi v Napoljskem zalivu je postalo pretekli teden, kakor smo poročali, žrtev kolosalne vremenske katastrofe. Po večdnevnem

deževju se je nad mestom utrgal še oblak, nakar so se vsuli na mesto a strmega hribovja mogočni plazovi, ki

A. Gad:

Četrta zapoved

Večnilo se je. Po vrtu za hišo so mehke sence tkale tenčice mraka. Gromovje in drevje se je zagruhalo, le okoli gole grede se je svetiljal vane prvih belih zvončkov. Blizala se je pomlad.

Na pletenih stolihi sta sedela na zakurjeni verandi dva starca, samca: upokojeni pisarniški ravnatelj in upokojeni davčni nadupravitelj. Tovarisa v mladosti in prijatelja v starosti.

Tako le sta se shajala vsak večer, zdaj pri tem, zdaj pri onem, pušila pipe, molčala ali se razgovarjala. Najrajši sta se vračala k spominom na mladost, na leta šolanja, prvih bolesti in prvih sladkosti.

«Dà, čudno je: glede preteklosti je moj spomin še vedno izvrsten,» je dejal ravnatelj. «Glede nedavne minulosti ... celo glede posidnih dni pa sem docela nezanesljiv. Vtiski ostajajo bledi ... vse pozabljam sprti.»

«Vsi smo enaki,» je dejal nadupravitelj. «Tudi meni se tako godi. Menda smo si v mladosti in še kasneje, v moški dobi, zapomnili vse dogodke nekega z dušo in telesom. Možgani so nam bili že trdi, napeti in dogodki so oblačili v njih, kakor zabiti žebelji. In telo je sodelovalo. Saj mi je včasih, ko hodim po cesti, kakor bi se izprebajal po svoji mladosti ... V tej le

veži sem prvič poljubil svojo osmošolsko ljubico ... Grem po ulici in oči se mi same dvignejo k dvema oknom. Za njima sem se ljubil dve leti z neko mlado plavalso gospo ... Grem po novi široki cesti in nevedno obstanem: tukaj-le je bil včasih vogal in v njem je rasel košat bezeg. Za njim sva se dušila s poljubi z mlado črnilaso vdovo — samo enkrat, žal, samo enkrat ... Grem po levi strani mostu in se instinktivno ozrem na desno: ah, tam-le je korakal nekdanji moj oče ... smehljaje mi je odzdravil ... Ze štirilest let leži v grobu; očetov smeh in pozdrav pa živi v mojem spominu živ, kakor bi ga bil videl šele večeraj.

Starca sta molčala, pušila in razmišljala.

«Jaz se spominjam nazaj do svojega drugega ali tretjega leta,» je začel zopet ravnatelj. «Vidim se n. pr., kako me je naša dekla posadila na stol in me oblačila. Moral sem biti še zelo pritičen, da me je morala dvigniti na stol in se ji ni bilo treba sklanjati, ko mi je zapenjala gumbe in hlačnike. Spominjam se, da sem lažil še po vseh štirih; na roke sem si nataknil očeto-ve copate ter korakal pod obokano pečko iz sobe v spalnico vedno v krogu.»

«Tudi meni se zgodi včasih, da se vidim naenkrat sredi dogodka iz otroških let. Imena tovarišev in tovarišic sem pozabil, a kraj in zgodba sta mi

✕ **Amundsen v Italiji.** Raziskovalec R. Amundsen, ki poleti v kratkem na severni tečaj, je te dni dospel v Genovo, odkoder se je odpeljal v Plo na ogled svojih hidroplanov, katere je naročil za uporabo pri poletu čez severni tečaj. Hidroplani so iz aluminija, ker morajo biti tako lahki, da jih letala lahko ponesejo s seboj.

✕ **Poroka po 42ih letih zaroke.** V nekem malem mestecu v Švici sta se te dni poročila ženin in nevesta, ki sta bila zaročena celih 42 let. Ta dolgoletna zaroka je bila posledica posebne vrste zaoblube. Zaročenci Gundner, sin nekega poljedelca, se je zaročil z 21 letno mladenko in se je ob tej priliki zaklel, da se ne oženi poprej dokler ne bo imel 1 milijon frankov premoženja. Zarotnik mu je obljubila, da bo ves čas zvesto čakala nani. Mladi mož se je izselil v Ameriko, imel je precej sreče in je kmalu postal lastnik velikega posestva. Toda sreča ni trajala dolgo. Mladenci je polagoma prišel skoraj ob vse imetje. Vendar ga to ni ubilo. Junsko je nadaljeval borbo za svoj milijon. Po težkem 42 letnem boju si je priboril zmago. — Ukrcal se je na ladjo, prišel domov in se poročil s svojo staro zarotnico. Zaljubljenca sta si ves čas pridno dopisovala in si vsako leto pošiljala fotografije. V 42 letih sta napisala 2600 pism. Kljub zvestobi pa je njuna ljubezen vendarle izgubila najlepše — vročo mladost.

✕ **V severni Grönlandiji.** Danski učenjak Lange Koch se je nedavno vrnil iz Grönlandije, kjer je preživel cela tri leta. Kot prvemu Evropejcu se mu je posrečilo prodreti v najsevernejši del Grönlandije, ki je čez in čez pokrit z ledeniki. Našel je tamkaj malo naselbino, ki šteje 200 Eskimov. Koch je imel na svoji ekspediciji 20 sani in okrog 200 psov za vprego. Spremljalo ga je par Eskimov iz južnega dela Grönlandije. Živeli so ves čas od morskih živali in od konzerv, ki si jih je bil preskrbel

so ruvali drevje, podirali hiše in prinášali smrt, kjer so se pojavili. Okoli 150 oseb je našlo smrt pod razvalinami podrtih hiš ali pa v valovih besnih hudournikov, med njimi tudi mnogo tujcev, ki so se nahajali v ljubkem mestu na letovišču. Vasi Vettica in Prajano pa sta dobesedno izginili z zemeljskega površja. V Amalfiju je močno poškodovan in deloma porušeni tudi znameniti zgodovinski hotel Capuccini, nekdanji kapucinski samostan.

Prva slika nam kaže lego letoviškega mesteca Amalfija in vasi Vettica, Prajano ter Conca, ki so bile pri vremenski katastrofi popolnoma uničene. Nasproti rtiča leži znameniti otok Capri, severozapadno pa znani ognjenik Vezuv.

Druge slika kaže pogled na Amalfi, ki je doživelo vsled svoje katastrofe to žalostno slavo, da vé zanj danes skoro vsak otrok na svetu in da krožijo razne slike o njem po vsem svetovni časopisju.

A. Gad:

Četrta zapoved

«Kako bi se ga ne! Rdeč, debel, šen, žrn kodrolasec je bil in rad se je smejal,» je pritrdil nadupravitelj in si basal pipo počasi in temeljito.

«Gnezda, torej je, zahteval, da me

Koch. Temperatura na potu je znašala trajno od 30 do 40 stopinj pod ničlo, včasih pa je bil mraz še hujši. Koch je izgubil na svoji ekspediciji nad dve tretjini psov.

✕ **Stoletniki na Angoškem.** Angoška vlada je ravnokar izdala statistiko o prebivalstvu na Angoškem v letu 1922. Statistika izkazuje 110 ljudi starih nad sto let, med njimi je bilo 80 žensk in 30 moških. Od teh je živelo v Londonu 6 moških in 10 žensk. Najbolj se odlikuje v tem oziru mesto Suffolk, ki ima med 400.000 prebivalci kar pet nad sto let starih.

Dijaško življenje

Akademski društva na ljubljanski univerzi

Ako motrimo delovanje akademskih društev na naši mladi univerzi, opazimo v splošnem nekak zanjost v strokovnih organizacijah na eni strani in lep napredek kulturnih društev na drugi strani. Pod strokovnimi organizacijami je razumeti ona fakultetna društva, ki so se osnovala takoj po ustanovitvi univerze z nalogo, da zastopajo interese slušateljev, da pospešujejo strokovno izobrazbo članov in sicer s predavanji in strokovnimi debatami, z nabavo strokovnih knjig, časopisov in s tehničnimi strokovnimi izleti. Takih društev je na ljubljanski univerzi pet: Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov (ustanovljeno 6. septembra 1919.), Civilsko društvo ljubljanskih bogoslovcev (ustanovljeno 1. 1881.), Društvo medicincev (ustanovljeno dne 10. januarja 1920.), Društvo slušateljev filozofske fakultete (ustanovljeno 19. februarja 1920.) in Društvo slušateljev juridične fakultete (osnovano 19. junija 1. 1920.). V zadnjem času pa so se na posrednih fakultetah ustanovili še specialnejši klubi n. pr.: akademski klub montanistov, klub arhitektov «Ognjišče», akademski socialno - pedagoški krožek, ki je osnoval «Ljudsko visoko šolo» in «Geografsko društvo», ki zelo uspešno izvršuje svojo nalogo.

Poleg omenjenih strokovnih organizacij pa obstajajo na naši univerzi tudi še kulturna društva, ki so po svojem delovanju znana tudi naši širši javnosti. Gibanje dijaštva v teh društvih je prav živahno. Prirejajo se predavanja, debati večeri in akademije. Težiče vsega dela leži v posameznih društvenih sekcijah in sicer v kulturno - znanstvenih, dramskih, glasbenih in zabavnih.

Z ozirom na svetovno prepuščanje se deli akademski omladina na dve veliki skupini: v napredno in klerikalno.

Napredno dijaštvo je organizirano v J. N. A. D. «Jadrani», v J. A. D. «Triglav» in v klubu jugoslovanskih naprednih akademikov iz Italije. Klerikalno dijaštvo se združuje v J. K. A. D. «Danica», «Zarja» in «Borba». Vsa ta navedena društva so nepolitična, vendar pa je treba smatrati katoliška akademski društva za čisti privesek klerikalne stranke. V zadnjem času se je ustanovilo tudi nekaj političnih klubov, ki pa na univerzi ne igrajo posebne vloge. V radikalnem klubu «Slovenski Jug» je organiziranih nekaj dijakov iz Srbije in Dalmacije, v agrarnem akademskem klubu «Njiva» pa se združuje nekaj pristašev SKS. Izkušnja zadnjih let kaže, da na ljubljanski univerzi niso ugodna tla za ustanavljanje političnih udruženj. Pred nekaj tedni je tudi oživelo akademsko društvo marksistov «Vstajenje», ki pa ima prav malo članov.

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

✕ **Osofon v praktični uporabi.** Ze svojega smo pisali o slušalu za zobe, katerega je iznašel neki Američan in ki omogoča gluhomim osebam, da slišijo s pomočjo zob. V Ferrari se je vršila te dni praktična demonstracija z osofonom. 26 letni od rojstva gluhi in nemi zidar Benini je vzel slušalo med zoba in poslušal radio-koncerte iz nekaterih večjih evropskih mest. Navzočim zdravnikom in številnemu občinstvu je nazorno opisal svoje občutke, ki so se popolnoma strinjali z občutki normalno razvitih ljudi. Zadeva je vzbudila po celi Italiji nepopisno zanimanje.

Akademski društva na ljubljanski univerzi

Ako motrimo delovanje akademskih društev na naši mladi univerzi, opazimo v splošnem nekak zanjost v strokovnih organizacijah na eni strani in lep napredek kulturnih društev na drugi strani. Pod strokovnimi organizacijami je razumeti ona fakultetna društva, ki so se osnovala takoj po ustanovitvi univerze z nalogo, da zastopajo interese slušateljev, da pospešujejo strokovno izobrazbo članov in sicer s predavanji in strokovnimi debatami, z nabavo strokovnih knjig, časopisov in s tehničnimi strokovnimi izleti. Takih društev je na ljubljanski univerzi pet: Akademsko društvo jugoslovanskih tehnikov (ustanovljeno 6. septembra 1919.), Civilsko društvo ljubljanskih bogoslovcev (ustanovljeno 1. 1881.), Društvo medicincev (ustanovljeno dne 10. januarja 1920.), Društvo slušateljev filozofske fakultete (ustanovljeno 19. februarja 1920.) in Društvo slušateljev juridične fakultete (osnovano 19. junija 1. 1920.). V zadnjem času pa so se na posrednih fakultetah ustanovili še specialnejši klubi n. pr.: akademski klub montanistov, klub arhitektov «Ognjišče», akademski socialno - pedagoški krožek, ki je osnoval «Ljudsko visoko šolo» in «Geografsko društvo», ki zelo uspešno izvršuje svojo nalogo.

Poleg omenjenih strokovnih organizacij pa obstajajo na naši univerzi tudi še kulturna društva, ki so po svojem delovanju znana tudi naši širši javnosti. Gibanje dijaštva v teh društvih je prav živahno. Prirejajo se predavanja, debati večeri in akademije. Težiče vsega dela leži v posameznih društvenih sekcijah in sicer v kulturno - znanstvenih, dramskih, glasbenih in zabavnih.

Z ozirom na svetovno prepuščanje se deli akademski omladina na dve veliki skupini: v napredno in klerikalno.

Napredno dijaštvo je organizirano v J. N. A. D. «Jadrani», v J. A. D. «Triglav» in v klubu jugoslovanskih naprednih akademikov iz Italije. Klerikalno dijaštvo se združuje v J. K. A. D. «Danica», «Zarja» in «Borba». Vsa ta navedena društva so nepolitična, vendar pa je treba smatrati katoliška akademski društva za čisti privesek klerikalne stranke. V zadnjem času se je ustanovilo tudi nekaj političnih klubov, ki pa na univerzi ne igrajo posebne vloge. V radikalnem klubu «Slovenski Jug» je organiziranih nekaj dijakov iz Srbije in Dalmacije, v agrarnem akademskem klubu «Njiva» pa se združuje nekaj pristašev SKS. Izkušnja zadnjih let kaže, da na ljubljanski univerzi niso ugodna tla za ustanavljanje političnih udruženj. Pred nekaj tedni je tudi oživelo akademsko društvo marksistov «Vstajenje», ki pa ima prav malo članov.

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

demski omladina na dve veliki skupini: v napredno in klerikalno.

Napredno dijaštvo je organizirano v J. N. A. D. «Jadrani», v J. A. D. «Triglav» in v klubu jugoslovanskih naprednih akademikov iz Italije. Klerikalno dijaštvo se združuje v J. K. A. D. «Danica», «Zarja» in «Borba». Vsa ta navedena društva so nepolitična, vendar pa je treba smatrati katoliška akademski društva za čisti privesek klerikalne stranke. V zadnjem času se je ustanovilo tudi nekaj političnih klubov, ki pa na univerzi ne igrajo posebne vloge. V radikalnem klubu «Slovenski Jug» je organiziranih nekaj dijakov iz Srbije in Dalmacije, v agrarnem akademskem klubu «Njiva» pa se združuje nekaj pristašev SKS. Izkušnja zadnjih let kaže, da na ljubljanski univerzi niso ugodna tla za ustanavljanje političnih udruženj. Pred nekaj tedni je tudi oživelo akademsko društvo marksistov «Vstajenje», ki pa ima prav malo članov.

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Napredni kakor tudi klerikalni akademiki imajo svojo reprezentanco: Centralno tajništvo jugoslovanskih naprednih omladin iz Slovenije, oziroma Akademsko zvezo katoliških visokošolcev. Skupno reprezentanco ljubljanske visokošolske omladine žal še ni. Skupno «Podporno društvo jugoslovanskih akademikov» je že podružno leto v likvidaciji in tako imajo sedaj naprednjaki svoje in klerikalci tudi svoje podporno društvo. Dne 1. decembra 1923. se je osnovala aka-

Gospodarstvo

Preveč vinskega pridelka

Tožbe o vinški krizi so na dnevnem redu. Manjka nam vinških kupeev. To pa zaradi tega, ker ne moremo izvažati vina v tuje države, doma ga imamo pa preveč.

V teh odnošajih ne kaže delati novih nasadov, ampak nasprotno. Pridelovanje vinste pijače je treba omejiti, posebno po krajih, ki se ne prilagajajo vinški trti. Ako je pri nas nastopila vinška kriza, se ne smemo čuditi, če pomislimo, da smo bili naenkrat odrezani od nekdanjih odjemalcev in da so se razmere na vinškem trgu bistveno izpremenile.

Veliko krivo je pa tudi to, da smo se v zadnjem času preveč vrgli na vinogradništvo. Ugodne cene zadnjih let so marsikoga zapeljale k novim nasadom in tako se je redila vinška trta na škodo drugih kultur. Sivar je šla tako daleč, da so se začeli po vinških krajih vsajati celo njive, ležaje v ravnem, a vinsko trto, magari sredi širnega polja. In da je napaka še večja, zasajale se je njive z malom, vredno Imbela in Šmarca, samo da je bilo dosti pijače. Na ta način se je brez vsake žive potrebe in brez vsake smoternosti izgubilo za poljedelstva mnogo prostora, ne da bi se s tem našemu vinarstvu kaj pomagalo.

Vino, ki se prideluje po takih legah, sploh ni za kupčijo, ampak se mora doma popiti. S tem se pa naš gospodarski dohodek bolj uničuje, kot ne.

Pa to še ni vse, kar nam otežuje naš danesni položaj. V zadnjih desetletjih se prideluje pri nas tudi veliko petljota, domača pijača, ki ima nekaj vrednosti, če se prav uporablja, ki pa po drugi strani pomočuje vinoko pijačo in pospešuje domači konzum.

Pribiti moramo, da so vinogradi po vinških krajih najprej in najbolj obdelani in naj se toliko stanejo, pribiti moramo pa tudi to, da se velik del vinogradniških dohodkov porabi doma, ne le brez vsakega hanka, ampak večkrat celo na veliko škodo vsega našega gospodarstva.

Sprito tega dejstva je treba nastali položaj dobro in nanovo premostriti in naše vinogradništvo tu in tam preusmeriti. Vinogradništvo nima namena, pridelovati čez potrebo pijačo za dom, ampak predvsem vina, ki so sposobna za kupčijo. Le v tem slučaju je vinogradništvo gospodarsko upravičeno. Zato pa veljajo za vinogradništvo le take lege, ki so zares prave vinske lege. Poznamo jih že na tem, da so po takih legah cele vinske gorice združene nasajene z vinoko trto. Kjer je pa lega posameznih vinogradov raztrgana, tam ni prava vinska lega. Take lege naj se obračajo za druge kulture, tudi njive na ravnem niso za vinograde po naši želji.

Ob omejitvi vinogradništva ne pa v njega razširjenju imamo iskati boljših uspehov pri našem gospodarstvu.

Občni zbor Celjske posojilnice d. d.

se je vršil 31. marca v sejni dvorani Narodnega doma v Celju pod predsedstvom predsednika upravnega sveta g. dr. Josipa Serneca.

Član upravnega sveta ravnatelj g. Josip Smernik je podal poslovno poročilo, iz katerega posnemamo:

Leta 1881. ustanovljena zadruga Posojilnica v Celju se je razvila tekom 42 let stopnjama v soliden denarni zavod, ki mu je postala zadruga oblika pretesna za uspešno nadaljnje udejstvovanje. S soglasnim sklepom združnikov se je na lanskem občnem zboru sklenilo spremeniti zadrugo v delniško družbo. To se je izvršilo in letos se predlaga prva bilanca Celjske posojilnice d. d. v Celju.

Kakor od nekdaj bo zavod tudi v bodoče v mejah danih sredstev pospeševal vse važne panoge narodnega gospodarstva.

njel za kostanj. Katchet Gnezdga je bil sanji prok.

«Jaz vam povem,» je dejal duhovnik jeznih oči. «Pisati je moral četrti božjo zapoved, ker je ni znal pravilno povedati... A zdaj razumem, zakaj je ne zna... noče znati!»

«Četrta zapovedi ne zna ta potepelec? In da je noče znati?» je grgotal pijanec. «O, le zaprite ga in vretopite ga, gospod...»

«Ne, nikoli več ga ne bom kaznoval,» je dejal Gnezdga. «Kaznovati pa bi moral vas, očeta. Vi ste krivi — sin je nedolžen. Spoštuj očeta in mater... tako pravi božja zapoved. Spoštuj naj! Razumete? Spoštovanje ni si morata oče in mati zaslužiti. Ako tega spoštovanja ne zaslužita, ju sme otrok obsojati in celo zaničevati. Razumete? Zaničevati! Sin sme zaničevati očeta! Grozno, grozno! — Hajd, deček, greva k tvoji mami...»

Ravnatelj je utihnil in nervozno vlek iz pipe. Toda ugasnila mu je. Ni si bil prižgal več. Naslonil si je glavo na roko in molčal.

«Bedni deček!» je končno izpregovoril nadupravitelj. «Kaj je postalo iz njega? — In kaj je bilo z očetom?»

«Kaj je postalo iz njega oče? — Bednika! Oče je nedolgo nato umrl, sin pa je postal čudak, vsaj v starosti — star samec, popoln abstinent, a podpornik revne, zanemarjene dece. Saj ga poznate: jaz sem bil tisti revček...»

stiva in dasi sedaj opravlja vse bančne posle, se vodstvo zavoda ne bo nikdar spuščalo v kakršnakoli špekulativna podvzeta. Škoda so se bo tudi nadalje skrbeti za kolikor mogoče cenen kredit kot mitentom in s tem primerno blagodejno uplavit na ohranjenosti sedanjih kreditnih gospodarskih razmer.

Prvotno na 1.000.000 Din določena glavica je bila tekom leta povišana na 2.500.000 Din ter se je iz tega izvirajoči emisijski dobiček 1.000.000 Din priključil rezervnemu zakladu.

V preteklem letu je bilo na denarnem trgu obično pomanjkanje gotovine, ki je povzročilo splošno krizo v gospodarstvu. Kljub največji napetosti pa je imela Celjska posojilnica vedno dovolj gotovine na razpolago. Likvidnost zavoda je razvidna tudi iz bilance, ki izkazuje naložbenega denarja v bankah in posrednem žakovnem uradu ter gotovine v blagajni skupno 12.727.179,13 Din.

Izkazalo se je, da se je zaupanje, ki ga je užival zavod kot zadruga, sedaj po prenosu v delniško družbo še poglobilo. Hranilne vloge so se v preteklem letu povišale na 10.251.964 Din na 27 milijonov 903.633,75 Din. Denarni promet je znašal v preteklem letu okroglo 600 milijonov dinarjev.

Doseženi čist dobiček 395.806,78 Din se razdeli: 5% za rez. zaklad 19.790,30 Din; 5% tistim, ki so v letu 18.800,80 Din; 1 odst. nagrada revizorskemu odboru 3572,05 Din; 5 odst. dividenda od 1. emisije delnic 50.000 Din; 9 odst. superdividenda od 1. emisije delnic 90.000 Din; 5 odst. daljna nagrada upravnemu svetu 18.800,80 Din; razpoložljivemu fondu 25.000 Din; ostanek 169.842,83 Din se pridene v rezervni zaklad za izgube in kurzne izgube.

Občni zbor je vzel poročilo g. Smernika na znanje. Na predlog predsednika revizijskega odbora g. Franja Robleka sta bila odobrena letni račun in bilanca za 1923 in se je vzel na znanje predlagana odobritev doseženega čistega dobička.

Kupon št. 1 delnic prve emisije 1923 (delnice št. 1 do 1000) se izplačuje od 1. t. m. pri blagajni družbe s 14 Din na delnico.

Tržna poročila

Dunajska produktna borza (2. t. m.) Razpoloženja za nakupovanje malo. — Notirajo za kg: domača pšenica 3200 do 3300 aK, rž, madžarska 1,4 K, avstrijska 3025 aK, oves 2600 aK, avstrijski ječmen do 3650 aK, domača pšenična moka 5700, madžarska 5200 do 5400 aK, moka za kremo 2600 do 2800 aK, pšenični otrobi 1950 do 2050 aK.

— Zakup državnega posestva Belje. Dne 1. aprila se je vršila v generalni direkciji državnih dolgov licitacija za zakup državnega posestva Belje. Dospelo je osem ponudb in sicer: 1.) od Saveza nabavljiviških združenj državnih činovnikov; 2.) od konzorcija nastopnih domačih bank; Izvozne banke, Prometne banke Beograd, Hrvatske eskompte, Hipotekarne, Jugoslovenske banke, Prve hrvatske Medionice in Srpske banke Zagreb; 3.) od Agrarne in industrijske banke, Beograd, Bosanske banke in Eksploatacije drva; 4.) od Anglo-serbian Financial Syndicat Ltd London s soudeležbo Jugoslovenske šumske d. d.; 5.) od Slavko Govedića, Indija; 6.) od Rusko - holandskega finančnega in industrijskega koncerna, zastopane po g. Ignacu Weilerju, Dunaj; 7.) od Aleksandra Laszlo, Bratislava; 8.) od «Agrarije», d. d., Sombor. Katera ponudba se sprejme, se še ni odločilo. Podoba je, da je ponudba domačega bančnega konzorcija najugodnejša.

— Program gospodarske konference v Skoplju. V smislu zaključkov prve konference trgovskih in obrtniških združenj ter izvoznikov korporacij kraljevine SHS ki so se vršila dne 28. februarja v Zagrebu, se je sedaj določil dnevni red za drugo konferenco, ki se bo vršila 10. in 11. maja v Skoplju. Dne 10. maja dopoldne bo predkonferenca, na kateri se bo izvršilo konstituiranje ter grupacija delegatov v nastopnih pet sekcij: a) finance; b) promet; c) poljedelstvo; d) izvoz; e) administracija. Dne 10. maja popoldne delo v sekcijah, 11. maja dopoldne ob 10. uri se bodo razglasile resolucije posameznih sekcij, na kar se bo otvorila splošna diskusija. V sekcijah se bodo obravnavala različna vprašanja, ki zadevajo naše gospodarstvo. Po konferenci je 12. maja dopoldne odhod udeležencev ali posebne delegacije konference v Kumanovo v svrhu polozitve vencev ali skupnega venca na grobo kumanovskih junakov. Dne 13. maja odhod v Solun.

— V trgovinski register so se vpisale v Sloveniji nastopne firme: Kolenz & Kušljan, lesna trgovina v Brežicah; Podbrežnik - Terž, lesna trgovina v Gornjem gradu; Krabica & Comp., družba z o. z. (izdeluje in prodaja modne kravate) v Ljubljani; Benčina in drug, kartonažna tovarna v Mariboru; Tovarna usnja Franc Woschnigg & sinovi, d. d. v Šoštanj. Izbrisala so je firma: Botke, Korajžja in Planinc, trgovina z mešanim blagom v Celju.

— Občne zbornice imajo Zadruga gospodarska banka v Ljubljani dne 23. aprila ob 11. uri v posvetovalnici zavoda v Ljubljani (Miklošičeva 10); Tovarna zav. «Stora», d. d. v St. Vidu nad Ljubljano dne 23. aprila ob 15. uri v posve-

tovalnici Zadruga gospodarske banke v Ljubljani (Miklošičeva 10).

— Dividenda Tovarne verig, d. d. v Lescan pri Bledu se je pričela s 1. aprilom izplačevati pri ljubljanski kreditni banki in pri blagajni podjetja v Lescan s 8 dinarji na delnico.

— Hranilnica in posojilnica v Tuntcah se je po sklepu običnega zbora v januarju razdružila in prešla v likvidacijo. Morebitne upnike poziva «Uradni list», da prijavijo svoje terjatve.

— Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Kranju v likvidaciji poziva svoje upnike, naj ji prijavijo svoje terjatve.

— Odobritev povišanja glavice Kemlične tovarne, d. d. v Šoštanju. Oddelek ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani je potrdil izpremembo 8. 6. pravil Kemlične tovarne v Šoštanju, d. d., glede povišanja delniške glavice na 3 milijone dinarjev.

— Za znižanje izvoznih tarif za les preko Gjevrgelije. Iz Beograda poročajo: Minister trgovine in industrije je posredoval pri prometnem ministru za znižanje tovarne pri izvozu lesa iz naše države preko Gjevrgelije. Znižanje se zahteva v svrhu zboljšanja konkurenčne zmoglosti naše lesne industrije na grških in italijanskih trgih.

— Razdelitev skladiščnega prostora na Sušaku. Iz Beograda došla komisija za porazdelitev lesnih skladiščnih prostorov na Sušaku je te dni dokončala svoje delo. Za enkrat je vzela na znanje želje posilcev, pri čemer se je ugotovilo, da sta Brajčica in Delta premajhni, da bi se moglo vsem prošnjam ustreči. Komisija je na stališču, da ni podeliti skladiščnega prostora le lesni industriji nego tudi izvoznikom in drugim industrijam.

— Taksa za pristajanje parnikov na Reli je izenačena s takso, ki velja za ostale italijanske luke.

— Nova holandska parobrodarska družba na Donavi. Na Dunaju se je ustanovila firma «Continental», paroplovna d. d., ki je holandska družba in se bo bavila posebno s prevozom avstrijskih industrijskih produktov v Jugoslavijo, Bolgarsko in Rumunijo ter s prevozom žit in produktov iz Jugoslavije, Bolgarske in Rumunije na zapad.

— Cene v Banatu padajo. Iz Vrsca poročajo, da so cene pšenice v Banatu oslabele na 310 do 320 Din, kuruzi na 220 dinarjev in ovsu na 275 Din. Jajce komad se prodaja po 1 Din, a liter mleka po 3 Din.

— Dobave in oddaje. Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje ofertno licitacijo na dan 16. aprila za dobavo 500 ton ostravskega plinskega premoga, na dan 17. aprila pa za dobavo 500 ton ostravskega koksa mehke kvalitete. Pogoji so na vpogled pri Ekonomskem oddelku direkcije državnih železnic v Ljubljani. Gospodarska cesta vrh delavni dan od 10. do 12. ure. — Pri ravnateljstvu državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 28. aprila ofertna licitacija glede oddaje izdelovanja službenih poletnih oblek. Blago in pridodatke da imenovano ravnateljstvo. Natančnejše v Trgovski in obrtniški abornici v Ljubljani.

— Težkoče ruske valutne reforme. Vedno bolj se opaža, da je sovjetska vlada pristopila k valutni reformi z nezadostno tehnično pripravljenostjo. Srebrni denar, komaj izdan, izgineva iz prometa in se povsod opaža veliko pomanjkanje drobiža. Moskovski poštni in hrzovajni urad beleži znatno zmanjšanje dnevnih prejemkov, ker se večji del poštne operacije ne more izvršiti zaradi pomanjkanja drobiža v blagajnah za izdajanje. Banke morejo menjati povprečno največ 10 odst. od vsote, ki se želi menjati. Tudi drugače se v Rusiji opaža pomanjkanje gotovine, kar neugodno vpliva na razvoj gospodarskega življenja v Rusiji.

— Insolvenca dveh budimpeštanskih bank. Te dni sta postali insolventni dve budimpeštanski firmi, in sicer Madžarska gradbeno - industrijska banka ter firma Bartholomäus Hermann.

— Svetovna produkcija petroleja v letu 1923. je znašala 1.010.805.000 barelov, v 1. 1922. 854.809.000, v 1. 1921. 785.065 tisoč in v letu 1922. 694.864.000 barelov.

Sokol Vestnik tehničnega odbora JSS

Po daljšem odmoru je zopet izšel Vestnik T. O., ki ga urejuje br. dr. Murnik. Prvi zvezek obsega kar štiri številke, ki so obenem tudi nadomestilo za zaostale lanske letne številke. V Vestniku razlaga urednik sorodnost, bistvo in podobnost telesnih vaj, kar spada med splošna vprašanja telovadnega sestava in služi kot uvod za razlago o telovadnem sestavu. Ta razprava je deloma pisana v srbohrvaščini, deloma v slovenščini. V obeh narečjih je priobčen tudi prevod iz češčine o vzgoji ženskega prednjakega zbora. Za tem pa sledijo vaje članice za tekmo na pokrajinskem zletu v Zagrebu (v srbohrvaščini), kar je ponatis iz Vestnika zagrebške sokolske župe, enako tudi tekmovalne vaje za žlane, ki so natismene kar v dveh narečjih, kar je nekoliko odveč, ker jih imamo v srbohrvaščini že itak v zagrebškem Vestniku.

Med telovadnim gradivom so tudi tekmovalne vaje za mednarodno tekmo na

olimpijadi v Parizu 1924., preložil jih je br. dr. Murnik. Na koncu lista so poročila saveznega T. O., med drugim tudi poslovilno pismo bivšega br. načelnika dr. Murnika.

Vestnik T. O. velja za celo leto 25 dinarjev in se naroča v pisarni JSS. v Ljubljani (Narodni dom).

Sokolski Glasnik. Izšla je 6. Mevilka Sokolskega Glasnika s prilogo Jugoslovenski Sokol št. 3. Uvodnik Glasnika poročajo, da skrbijo sokolska društva in župe zato, da bodo dnevni časopisi prinašali informativne, poučne in propagandne novice in spise o Sokolstvu, ker je to za sokolsko stvar velike važnosti. — Dalje sledi poročilo o skupščini JSS. in izveščila iz seje saveznega starešinstva. Tudi iz T. O. in žup je nekaj poročil. Med beležkami in raznoterostmi je več zanimivih krajiš poročil o našem, češkem in poljskem Sokolstvu ter o drugih telovadnih organizacijah. O Jugoslovenskem Sokolu poročamo prihodnjim.

Br. Bogomil Kajželj, savezni blagajnik in starosta Sokolskega društva v Ljubljani (Narodni dom) je praznovati protekli mesec petdesetletnico svojega rojstva. Med našimi sokolskimi delavci je malo takih, da bi od svoje zgodnje mladosti nepretrgoma s tako vnuemo in požrtvovalnostjo delovali za Sokolstvo kakor br. Kajželj. V sokolski službi je opravljal br. Kajželj razna odborniška mesta v društvu, župi in v Slov. Sokolski Zvezi z enako marljivostjo in vestnostjo. Se mnogo let!

Iz češkega Sokolstva. ČOS. je sklenilo, da člani sokolskih društev ne smejo poučevati in voditi telovadbe v židovskih telovadnih društvih «Makabi». Podoben slučaj se je zgodil tudi v JSS, ko je židovsko telovadno društvo Makabi v Zagrebu zaprosilo prednjaka in Sokolskega društva I. v Zagrebu, da bi vodil društveno telovadbo pri tem društvu. — Češko Sokolstvo se zaradi prekrškega časa ne more tehnično pripraviti za sodelovanje pri pokrajinskih zletih JSS. v Sarajevu in Zagrebu, zato se tudi teh dveh zletov ne more v večjem številu udeležiti. Pač bi se mogla udeležiti zletov vrsta, ki bo tekmovala v Parizu. — Predsedstvo ČOS. je sklenilo, da člani predsedstva ne smejo predsedovati v osebnih zadevah, ki se ne tičejo Sokolstva. — Češko Sokolstvo je vabljeno na zlet laških gimnazij v Florenci. — Vestnik vzhodnočeške sokolske župe prinaša pod naslovom «Sokolska straža na Balkanu» točen in obsežen pregled o jugoslovenskem Sokolstvu, o hrvatskih separatističnih Sokolih in o bolgarskih Junakih. Vidi se, da češko Sokolstvo pazno zasleduje delo Jugoslovenov in da je o vsem dobro informirano.

Zbirajte in darujte, da zgradimo Sokolski dom na Taboru!

Sport

Službene objave LNP

(Iz seje posl. odbora od 2. t. m.)

Cup-finale Ilirija: Jadran se določi na igrišču S. K. Primorja, pričetek ob 13.30. Blagajno ima SK. Primorje, blagajniško službo opravlja za LNP. g. Buljevič, rediteljsko službo g. dr. Kropivnik. Po Cup-finalu se vrši tekma Primorje: Hermes, nato Lask: Ilirija rez. Vsak udeležen klub postavi po tri reditelje, ki se morajo javiti ob 13. uri službujočemu odborniku, ter po enega stranškega sodnika. Blagajna se mora otvoriti ob 13.

Kluba Ilirija in Jadran se pozivljata, da se do 15. t. m. sporazumeta za termin prv. tekme Ilirija: Jadran, ki se vsled Olimp. dne ne more vršiti 13. t. m. Ako se kluba ne sporazumeta do 15. t. m., bo določil termin LNP.

Anulira se čitanje igr. Šime Poduje za SK. Primorje.

Na znanje se vzame odjava igr. Albina Možina po SK. Korotanu.

SK. Korotan (Kranj) se oprošča prireditve za Olimp. fond z ozirom na začasno neuporabnost njegovega igrišča. Čitajo se s pravom nastopa dne 27. t. m. Za SK. Rapid (Maribor): Plack Erich; za SSK Maribor: Gucer Eric; nadalje s pravom nastopa dne 11. t. m. Za SK. Slovan (Ljubljana): Urbančič Stanko; nadalje s pravom nastopa dne 4. oktobra za SSK Maribor: Hrčina Ivan (preje Derby, Zagreb); za SK. Ilirija (Ljubljana): Bregar Franc (preje SK. Primorje).

Mednarodne dilaške tenis-tekme v Prag. Od 14. do 21. maja se vršijo na igrišču Visokoškolega Sporta v Pragi mednarodne dilaške tenis-tekme. Na programu je med drugim single za gospode za prvenstvo vseučilišč v Českoslovaški republikli in za prvenstvo praškega vseučilišča in tehnike, nadalje double-gospodje, single handicap, double handicap, single open handicap dame in mixte double. Prijavljava za vse igre znaša 50 čeških kron. Udeleženci bodo imeli na češkoslovaških državnih železnicah 50-odstotkov popusta za II. in III. razred osebnih in hrzovlakov. Vizum se bo dal brezplačno. Podrobne informacije se dobi pri Športski sekciji Odbora Ustredniho Svazu čsl. Studentstva ali pri Viso-

koškolem Sportu v Pragi III., Akademski dom.

Tennis-s-kolje S. K. Ilirije pozivlja vse svoje lanske člane in članice na sestanku, ki se vrši v ponedeljek dne 7. t. m. v danskem salonu kavarne Emona ob 18. Udeležba obvezna vsled važnosti dogovora glede predstoječe sezone. Istotam se sprejemajo prijave novih članov. — Istočasno se bo razpravljalo o udeležbi sekcije pri olimpijskem obhodu na dan 13. t. m. — Načelnik.

Šah

Mojstirski turnir v New-Yorku. V torek je bila vpletena v mojstirski turnir problemska igra, katere se je udeležilo razen sedem mojstrov tudi 18 amaterjev. Prve darilo je dobil Reti, ki je rešil 11 problemov v 1 uri 23 minut. Zanimiva je zmaga amaterja Keshekna, 18letnega študenta, ki je rešil 12 problemov v 1 uri 5 minut in je dobil tretje darilo za amaterje.

V XII. kolu je v sredo Reti porazil Bogoljuba po 25 potezah. Izid ostalih tekem še ni znan.

Sodišče

§ V znamenju alkohola. Dva delavca s Kresnic, 22-letni F. H. in 24-letni I. K. sta bila zadnjega oktobra v nadi na skrajšeno novo plačo malo na izprehod ob železniški progi. Ker sta bila zelo dobre volje, sta po poti pela in razgrajala kar se je dalo. Med drugimi zabavnostmi sta razbila 8 telefonskih izolatorjev, ki so jim bili napoti pri njihovem nočnem pohodu. Spotoma sta pri vsaki hiši proslila za vzgallee, ker je bila noč temna in se smodke ugase. Pri enem teh obiskov sta še poklicala s seboj domačo hčer na izprehod; ker pa se je uljudnemu povabila (udarci s pestjo na vrata) ni odzvala, sta podrla vrata in razbila nekaj šip. Po srečni odpravi tega doživlja sta se lotila križa na poti, ga izruvala in vrgla v Savo. Za to rogoviljenje bosta odsedela vsak po eno leto težke ječe.

Dinarski falzifikatorji na zatožni klopi

Zadnje dni lanskega decembra je stala vsa ljubljanska in tržaška javnost pod vtisom senzacionalnih razkritij o ponarejevalcih desetdinarskih bankovcev, ki so imeli svoje gnezdo blizu jugoslovansko-italijanske meje. Takrat je bil na Rakeku aretiran Fran Gabrenja, ki je pri natančnem zaslišanju izdal svoje skrivce. Kot glavnega sodelavnika in inspiratorja pri ponarejanju in razpečevanju bankovcev je označil tihotapec Ignacija Zupančiča, ki je po skrivnih poteh prenašal v Italijo tobak in kokain, iz Italije v našo državo pa cele šope dinarskih falzifikatov.

Beograjska policija je ponarejen denar kmalu izvolala, ni pa mogla takoj ugotoviti, odkod prihaja. Slednjiš so ji je posredilo izslediti prave krivce. Pota ponarejenega denarja so kazala v Trst, kjer so beograjski policijski uradniki s pomočjo karabinijerjev aretirali veliko družbo osumljencev in krivcev, katere so pripeljali v beograjske zapore. Vseh skupaj je bilo po številu okoli dvajset. Tekom preiskave pa se je izkazalo, da so nekateri nedolžni, vsled česar so bili izpuščeni na svobodo. Proti enajstorič, katere je ubrani material znatno obremenjeval, se je te dni v Beogradu vršila razprava.

Kot glavnega krivca je navajala obtožnica tihotapeca Zupančiča. Mož je rodem iz varaždinske županije na Hrvatskem. Bil je pravec mojster v tihotapljenju. Prenašal je vsakovrstne predmete ter pri tem služil mastne novce. Na denar je bil mrtev. Hotel si je nagrabiti velikanske vsote in potem odpotovati v Ameriko. Na svojih tihotapskih poteh je doznal, da se nahaja blizu italijansko-jugoslovanske meje velika zaloga desetdinarskih bankovcev, katero je treba iztihnati v našo državo ter jih tu razpečati. Obvezal se je, da izvrši posel sam in prav kmalu. Toda že pri prvem koraku se je pokazalo, da ne bo kos svoji nalogi. Vzel je s seboj samo za štiri tisoč dinarjev ponarejenih bankovcev, v Zagrebu jih je spravil v promet komaj tristo. Ostale je sežgal, ker so se med tem pojavile v časopisju vesti, da krožijo v prometu ponarejeni «kovači».

Zupančič se je pred sodiščem zagovarjal, da on ni začetnik falzifikatorske akcije, temveč samo skromen pomagatelj. Istotako so si prizadevali ostali obtoženci dokazati svojo nedolžnost. Toda alibi se jim ni posrečil. Obravnava je trajala sedem ur in državni pravdnik je v svojem govoru zahteval ugotovitev, kolika je škoda, ki jo je vsled ponarejenih bankovcev utrpela država. Branitelji so se trudili, da svoje kiljente po možnosti izrežejo iz neprijetne situacije, toda sodišče se ni popolnoma strinjalo z njimi in je razglasilo sledečo obsodbo: Zupančiča je zaslišo na 4 leta težke ječe, s obtoženo Dobričevića na tri leta, Rudičiča, Miklavčiča in Brestovca na poldrugo leto, Zarnika, Čelensnika, Marjto Gabrenja in Frankiško Dolenc pa na šest mesecev zaporu. Ostali obtoženci so bili vsled pomanjkanja dokazov oproščeni ter si bodo gotovo dobro premislili, predno bodo zopet poskušali svojo srečo v razpečevanju ponarejenega denarja.

Občni zbor Kmetijske podružnice na Ježici

Dopisnik iz Ježice je prebričal v «Slovenec» dne 1. aprila 1924 poročilo o našem občnem zboru v nedeljo 30. marca, v katerem trdi, da je odborovo dvoletno »delovanje« zakrivilo izstop nad 40 članov. Občeznato pa je na Ježici, da je odbor prirejal v katoliškem Domu vsakomur dostopna javna kmetijsko-strokovna predavanja, katerih so se udeleževali različni pristaši, tudi poročevalci «Slovenca», kar jih pa ni oviralo, da ne bi izstopili. Predavali so gospodje: nadzornik Humek, ravnatelj Tepina, Vončina in inž. Rado Lah. Gosp. svetnik Rohman je že jeseni objavil svoje predavanje, ker pa se je njegovo ime imenovalo v politični zvezi, se ga ni letos ponovno naprosilo, da izvrši svojo obljubo, da se odzove na bi mogla očitati tudi senca strankarstva. Odbor podružnice si je pri dobili leta 1923 od «Gospodarskega društva na Ježici» okoli 2000 kron, da je priredil kmetijsko-podružni izlet v kmetno sestanku društva «Pravdnik» univerzitetno šolo na Grmu in s tem hoteli pribiti nove člane in stare trdnješe privržati. K udeležbi so bili vabljeni kakor vsakokrat tudi nečlani. Odbor je tudi preskrbel dve za živinorejce potrebne požiralne cevi, ki sta stali 320 Din. Lansk leto se je trudil, da bi dobili na Ježici «Gospodinski tečaj». Skoro neverjetno je, kar se sedaj govori v svrhu protigigije proti «Gospod. tečaju».

V navedenem le obstoji »delovanje«. In »paševanje«, katerega so se naveličali poročevalci »zavedeni« in so izstopali ob novem letu.

V svoji domisljivosti in nerazsodnosti se je zalcel lažnjivi poročevalce tako daleč, da je predbacival sedanemu odboru — čujtel! — »sleparije«, katere so se razkrile v imeniku in še druge sleparije...

Kmetijska družba v Ljubljani je zadnjih pet dni do polnoči delala na imenikih novih in izpostnih prilaščencev, ki jih je 8 — 10 tisoč. Ob sebi imenuje, da se lahko pripeti pri taki obliči dela kakšna napaka. Tako se je zapisalo v našem imeniku v Ljubljani iz pravičnega starega imenika pri 104 imenih enkrat Marija mesto Matija in ena hišna številka je postala tromestna mesto dvomestna in nikdo »zavednih« dopisnikov pristašev pri občnem zboru lanskega leta ni opozoril na pomoto, da bi se bilo spremenilo predime umrlega v predime »zavedne« vdove! Ako niso hoteli dati, naslova v pravem času popraviti, je njih lastna krivda. Samo popolnoma nerazsodni ali pa zelo zlobni človek je mogel podkati odboru sleparjenje z imenikom, ko se je vendar še le po točki 1. § 31. pravilnika čital imenik v svrhu ugotovitve napak in so se iste takoj popravile.

Z nadaljnjim neresnim poročilom v «Slovenec» se ne pečemo.

Ce je poročevalce iz Ježice, ki predbaciva odboru podružnice — »te in še druge sleparije« — poštenjak, naj ne zlorablja poslanske imunitete »Slovenčev« glavnega urednika, in nam naj pove odkrito svoje ime, da mu damo priložnostno priliko, da govori o »sleparijah« odborov. Ali ne pozna mladenci res nobenega sramu več, če piše take laži?

Odbor Kmetijske podružnice na Ježici.

Kazensko pravna zaščita t lesnega ploda

O tem vprašanju je predaval v sredo na sestanku društva »Pravdnik« univerzitetni profesor g. dr. Metod Dolenc. Aktualnost tega problema je privabila k predavanju mnogo juristov, zdravnikov, pedagogov in slušateljev Juristične fakultete.

Gosp. predavatelj je najprej orisal zgodovino problema in ugotovil, da so stari narodi strogo kaznovali matere, ki so nalašč odpravile svoj telesni plod. Tudi srednjeveški in stari jugoslovanski zakoniki so šteli novorojenega otroka in mater ob porodu. Položaj se v tem pogledu tudi ob pričetku novega veka ni izpremenil. Zakonik Jožefa II. je določal, da naj se mati, ki odpravi svoj telesni plod, kaznuje s težko ječo in prisilnim delom, a kazni, — seveda milejša — je zadela tudi one osebe, ki so nosile materi pomagale odpraviti telesni plod. V 19. stoletju imajo vsi kazenski zakoniki določila, da je strogo kaznovati odpravo telesnega ploda.

Vzroki te kazenske pravne zaščite so predvsem skrb za populacijo. V zadnjem času so razni avtorji sicer zahtevali, da naj bo odprava ploda v gotovih primerih nekazniva, a zakonodajci je to zahtevalo lamine odklanjali. Sedaj je edino v boljševiški Rusiji odprava telesnega ploda nekazniva, a to le v slučaju, če izvrši operacijo državni zdravnik v kakli javni bolnici. Tudi v Nemčiji, Avstriji in v Švici se je v parlamentih že razpravljalo o teh problemih, a ker so se tudi zdravniki zavzeli za to, da naj ostane odprava telesnega ploda pod kazensko

sankcijo, so vsi nasprotni predlogi propadli.

Gosp. profesor je nato obrazložil določbe naših kazenskih zakonikov v pogledu odprave telesnega ploda. Velike razlike obstojajo zlasti med prečanskim (avstrijskim) in srbskim kazenskim zakonikom. Pri nas se odprava in poskus odprave telesnega ploda kaznuje kot hudodelstvo, v Srbiji pa je odprava pregrešek, poskus pa je celo nekazniv.

Ob sklepu je pojasnil govornik rešitev tega problema po načrtu enotnega kazenskega zakonika za celo Jugoslavijo. Odprava telesnega ploda bo tudi v

budoče kazniva za mater in za pomagača, a nekazniva le v onem slučaju, kjer bo šlo za rešitev materinega življenja. V tem slučaju bo sodišče uporabljalo določbe o stanju nujne sile. Predavatelj je mnenja, da bi odprava telesnega ploda teoretično bila upravičena tudi v onem slučaju, kjer je ženska zanosila vsled posilstva, vendar pa bi ta rešitev v praksi ne pokazala ugodnega rezultata. Končno je predavatelj še odklonil razne razloge, ki se navajajo za dopustitev umetnega splava.

Ob sklepu predavanja se je razvila živahna debata, ki se bo še nadaljevala.

Tujci v Ljubljani

Od srede na četrtek je prenočilo v Ljubljani 144 tujcev in sicer v hotelu:

UNION 45, med njimi: Bassist Josip Ivan, potnik, Dunaj; Brüll Henrik, trg., Pressnitz; Diamant Josip, trg., Dunaj; Da Pozzo Avgust, agent, Mestre; Em. Guttman, potnik, Dunaj; Kronberg L., tovarnar, Dunaj; Kolmann Henrik, tovarniški direktor, Berlin; Cagnoni Peter, trgovec, Ravenna; Kolbesen Otmir, potnik, Dunaj; Lehr Leiser, trg., Dunaj; Moskowit Nathana, trgovec, Reka; M. Marossi, trgovec, Dunaj; Rosem Mario, trgovec, Trst; Rosenzweig-Wimmer H., trgovec, München; Salata Ivo, trgovec, Trst; Singer Josip, potnik, Dunaj; Oto Schwarz, trgovec, Zagreb; Vandecasteele Artur, inženjer, Liege; Weitzmann Viljem, potnik, Dunaj.

SLON 30, med njimi: Bergamini Art., trgovec, Modena; De Simoni Ivan, potnik, Seregno; Dimitrijević Nikola, trg., Skopje; Nechwalsky Fric, potnik, Du-

naj; Panerai Gaetano, trgovec, Pratto, Italija; Spieler Ivan, trgovec, Dunaj; Iv. Schiller, potnik, Dunaj; Sulc Anton, potnik, Horni Cernov.

JUŽNI KOLODVOR 14, med njimi: Bandelo Lovro, trg., Ciar, Italija.

TIVOLI 2. TRATNIK 10. LLOYD 4. SOČA 5. ŠTRUKELJ 5.

Poleg tega v gostilnah: De Schiava 13. Stari tišlar 7, Čišnovar, Majcen in Novi svet po 2.

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik: Fr. Brozovič. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Naročajte „JUTRO“!

Vaaka beseda 60 par

Mali oglasi

«Jutra» za »Jutra« vaaka beseda 1 Din

Nase vaaka beseda 60 par. Za »Dopisovanje« in »Sestitve« se računa vaaka beseda 1 Din. — Priobčujo se le mali oglasi, ki se plačajo v naprej. Plača se lahko tudi v zameno. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanje priložena zamanka na odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Prireditve

Lovski zabavni večer.

Dne pet' pa aprila zabaven bo dan, ko cel zbor lovski v »Kamini« bo sbran.

Kdor hoče zabavo, naj ne zamudi, v družbi veselja naj z lovci sedi.

Oblika navadna zabavljica je frak, ker danes rad bahal v njem bi se vsak.

Star jekil latinski govori se bo, po lovsko razumel ga boš lahko.

Za študij divjadi prirejeno je, se bo, po lovsko razumel ga boš lahko.

Ce hotel boš mucka, za boš dobil, in epico živo, ce vimec boš pil.

Zabava ob ocmih večer se prične, kdaj bo končana, to tajo je še.

«Slovensko Lovsko Društvo» 6951

Službe (dobe)

2 čevljarska pomočnika za boljše abito delo, za takojšen nastop, na stalno mesto, 1800 proti dobri plači in deli okoli Avgust Jožič, Radetec. 6761

Za tovarno papirja in lepence pri Domžalah, štem strojevojen in pomočnik za papirni stroj in strokovna delavca za lepence in papir. Ponudbe na J. Bonča št. 2, Ljubljana. 6954

Trgovski pomočnik veziran v špecijalni in manu-fakturi, samo prvovrstna moč s dobriimi izpričevanji in referencami, se sprejme takoj pri Nabavljajni zadrugi državnih izdelkov v Mariboru. — Predstaviti se je osebno ob delavnikih od 15.—16., v nedeljo od 9.—10. ure v zadrugi pisarni v Stolni ulici 5/1. 6971

Lesni strokovnjak iskuten, se išče za nakupovaje in izločanje okroglega lesa za takojšnji nastop v stalni službi. Ponudbe na upr. »Jutra« pod »O«. 6970

Službe (iščejo)

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Kontoristinja s nekoliko prakse, večša vseh plačanih del, išče službo v pisarni ali trgovini kot blagovničarka. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6889

Moška zimska suknja se proda za 800 Din. Naslov pove upr. »Jutra«. 6885

Opalograph popolnoma nov, veličast 36.48 cm, se proda z vsemi prilikami. Naslov pove upr. »Jutra«. 6811

Pomladne obleke najnovejših vzor-cov, površine v vseh modnih krojih ter vsa druga oblačila za dom, sprehod, sport in svečanosti, dobe gospodje po cenah, kakor si jih žele, le pri točki J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 123. 6919

Šestdesetletni osebni avto 30 HP. brezhibno ohranjen, prvovrstna znamka, moderna in elegantna karoserija. — Ponudbe pod »30 III« na upr. »Jutra«. 6790

Žimo vseh vrst, na veliko in malo, po najnižji cenah, prodaja štud. Sever, Gospodarska c. št. 6. 6189

Knjižnice, pozori Prodaj 125 zabavnih slovenskih knjig, 31 letnikov Ljub. Zvona ter 60 nemških, italijanskih in ruskih knjig. — Knjige so rabljene, toda dobro ohranjene. Cena 6000 Din. Naslov pove upr. »Jutra«. 6955

Dva površnika skore nova, se prodaja po ugodni ceni. Naslov pove upr. »Jutra«. 6945

Dvojni anastigmat (Enemann) 4 in pol x 6, se prodajo. Polve se pri šolskem voditelju v Iški vasi, pošta Ig-Studenec. 6919

Foto-aparat 9 x 12, prodaj. A. P. Mirje št. 2. 6924

Slike za legitimacije izdeluje najhitreje fotograf Izopon Hibšer, Ljubljana. Valvazorjev trg. 304

Mesarijo na prometnem kraju, se vzame v najem, pristopni tudi kod družabnik v večje podjetje. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Samski mezar«. 6745

Kupim Raznovrstne deske in trame vseh dimenzij, kupim. V prvi vrsti rabim 20 in 25 mm smrekove. — Najnižje ponudbe franco postaja v Sloveniji na upravnistvo »Jutra« pod »Dobro blago«. Plačljivo takoj. 6891

50 vrtnih stolov dobro ohranjenih, kupim. — Ponudbe pod »Vrtni stoli« na upr. »Jutra«. 6270

Štedilnik dobro ohranjen, se kupi. — C. Gašperin, Mojstrana. 6932

Kupim: Javorovih plohov, 50—80 mm 2'30 m naprej — okrogel smrekov in jelkov les, 6 do 8 m dolg — več vagonov desk, 25 mm III 12 cm naprej, 15—20 mm III 14 cm naprej, tramov 8/3, 5/7, 4—10 m. Ponudbe pod »Bois« na upr. »Jutra«. 6892

30—60 rabljenih stolov (kavarniških ali gostilniških) kupim. — Ponudbe na upr. »Jutra« pod »Stoli«. 6937

Brinje in suhe hruške za izganekubo, prodaja po najnižji ceni trdnja Geršak & Komp., Ljubljana, Kongresni trg 10. 6919

Enodružinska vila s majhnim vrtom v bližini Celja ali Maribora, se kupi. Pismene ponudbe na upr. »Jutra« pod »Vila«. 6857

Priljučna hiša z vrtom in gospodarskim poslopjem v ljubljanski okolici, se ugodno proda. — Naslov pove upr. »Jutra«. 6844

Nova hiša s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Opremljena soba s 3 sobami in verando, se proda. Stanovanje takoj prosto. Cena in naslov v upr. »Jutra«. 6935

Lepo stanovanje na četrti, obdobje iz treh sob z elektr. razsvetljavo, vodovodom in vrtom, pol ure z vlakom od Ljubljane — se za 1000 Din s stanovanjem v Ljubljani. Cenjene ponudbe pod »Stanovanje I.« na upr. »Jutra«. 6849

Prazno sobo išče mlad zakonik par brez otrok s soprobo kuhinje v središčnem mestu. Pismene ponudbe na upr. »Jutra« pod »April 905«.

MAURICE ZEBLANE! TIGROVI ZOBJE

«Gospod prefekt, če pomeni najdba mojega turkiza za vas indic ogromne važnosti, pa pomeni zame še važnejše razkritje. Mislim, da se je turkiz odlučil iz mojega prstana sinoči in padel na kobro. Ta padec je mogel opaziti le nekdo izmed štirih oseb, le eden izmed njih je mogel ta turkiz pobrati ter ga položiti v blagajno, da ga podtakne in s tem kompromitira novega nasprotnika, torej mene. Eena teh oseb je brigadir Mazeroux. O njem ne govorim. Drugi je gospod Fauville sam. Ta je mrtev. Tretja je strežaj Silvester. Njega bi rad nekaj vprašal, in sicer prav na kratko.»

Zaslišanje Silvestra je bilo zares kratko. Potrdil je, da se pred povratkom gospe Fauville, torej dokler ji ni odprl vrat, ni ganil iz kuhinje, kjer je kvartal s sobarico in z nekim drugim strežajem.

«Dobro,» pravi Perenna. «Še eno vprašanje. V današnjih jutranjih dnevnikih ste čitali, da je umorjen inspektor Véro in ste videli tudi njegovo sliko.»

«Da.»

«Ste ga osebno poznali?»

«Ne.»

«Vseeno je verjetno, da je bil on tekom dneva tukaj.»

«Tega ne vem,» odgovori sluga. «Gospod Fauville je sprejemal mnogo oseb, ki so prihajale čez vrt in katerim je odpiral svojo vrata.»

«Drugega ne veste?»

«Ničesar!»

«Potem izvolite stopiti h gospe Fauville in ji sporočite, da jo gospod prefekt želi nekaj vprašati.»

Silvester odide. Preiskovalni sodnik in državni pravdnik začudeno pristopita, prefekt pa vzkligne:

«Toda, gospod, saj vendar ne mislite, da ima gospa Fauville kaj opravka s to zadevo?»

«Gospod prefekt, gospa Fauville je četrta oseba, ki je mogla opaziti moj turkiz.»

«In torej? Imate-li pravico osumiti gospo, da je ona v zvezi z moževno smrtjo, in mater, da bi bila zavedala sinu?»

«Ne sumničim nikogar, gospod prefekt.»

«Torej?»

Don Luis ne odgovori. Desmalions ne prikriva svojega ogorčenja, vendar pa pravi:

«Prav, da ne bo očitkov! Ukazujem vam pa, da ne spregovorite niti besedice. Vpraševal bom sam. Kakšna vprašanja želite, da jih stavim gospe Fauville?»

«Eno samo, gospod prefekt, namreč, da-li pozna gospa Fauville razen svojega pokojnega moža še kakšnega drugega potomca sester Rousselovih.»

«Zakaj to vprašanje?»

«Če eksistira takšen potomec, potem nisem jaz dedič, marveč on, in tudi nimam jaz nikakega interesa na tem, da je Fauville s svojim sinom izginil.»

«To je točno, toda v tem primeru bi ta novi sled ne mogel...»

Ta hip vstopi gospa Fauvilleova. Lice ji je graciozno in zapeljivo, čeprav se ji pozna, da je plakala in čeprav ima ob jokane oči ter se ji na licu pozna utrujenost. Oči pa ji izražajo resničen strah in mōra vseh nepričakovanih strašnih dogodkov jo tlačijo, hoja ji je negotova, kretnje nagle in mrzlične, v vsej njeni pojavi je nekaj razburjenega in boleznega, kar vzbuja usmiljenje.

«Izvolite sesti, gospa,» jo povabi policijski prefekt sočutno, «in oprostite mi, če vas mučim z novim razburjenjem in izpraševanjem, toda čas je drag in mi moramo z največjo naglico storiti vse, da čimprej maščujemo žrtvi, katere ob-jokujete.»

Nove solze napolnijo njene lepe oči in bolešno vzdihne:

«Če me pravica potrebuje, gospod prefekt...»

«Da, nekaj informacij potrebujem. Mat vašega soproga je umrla, je-li?»

«Da, gospod prefekt.»

«Bila je iz Saint-Etienne in pred svojo poroko je imela priimek Roussel?»

«Da.»

«Elizabetha Roussel?»

«Da.»

«Vaš soprog ni imel niti brata niti sestre.»

«Ne.»

«Torej ne živi nikakršen Elizabetin potomec več?»

«Ne.»

«Elizabetha je imela dve sestri?»

«Da.»

«Prva Ermelina Roussel, je odšla v inozemstvo in tam izginila, druga mlajša...»

«Druga se je imenovala Armanda Roussel in je bila moja mati.»

«Kako, kaj pravite?»

«Pravim, da je moja mati bila Armanda Roussel in da sem se jaz omožila s svojim bratrancem, sinom Elizabete Roussel.»

Vtis tel besedi je bil ogromen. Hipolit Fauville in njegov sin, potomec prvega kolena, sta torej umrla, dediščina Kozma Morningtona torej prehaja na drugo koleno, na Armando Roussel in edina dedinja je ta hip gospa Fauvilleova.

Policijski prefekt in preiskovalni sodnik se spogledata in se kakor instinktivno obrneta k don Louis Perenni, ki negibno sedi na svojem naslonjaču. Prefekt vpraša: «Bratov ali sester nimate?»

«Ne,» pravi gospa, «sama sem.»

«Sama!»

Po besedilu oporoke to pomeni, da pripadejo sedaj po smrti njenega soproga in sina Morningtonovi milijoni njej, samo njej. Strašna misel se sedaj polasti uradnikov, da se je ne morejo oprostiti. Ta ženska pred njimi je mati pokojnega Edmonda... Gospod Desmalions zopet pogleda Perenna, ki je napisal na listič papirja nekaj besedi in ga sedaj proži prefektu.

Desmalions se polagoma poslužuje napram Perenni zopet včerajšnjega vpludnega tona in brž vzame in prečita ponudni mu listek, nekoliko pomisli in vpraša gospo: «Koliko let je imel vaš sin Edmond?»

«Sedemnajst.»

Končno sem našel
prvovrstno blago po najnižjih cenah pri
A. Šinković nasl. Soss
Ljubljana, Mestni trg 19
Tam se vrši inventurna prodaja — Vsakdo naj poskusi! Garantiram da bo zadovoljen!

Delovodja
starejša, v vseh kovinastih strokah pri stabilnih parnih strojih, parnih in bencinskih lokomotivah, kotlih, sesaljkah in raznih šahtnih napravah dobro izveščana moč, se takoj sprejme. Reflektira se samo na prvovrstno moč z večletno prakso, po možnosti v premogokopih. Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava je na razpolago. Ponudbe s prepisi spričeval, referencami in zahtevki na upravo "Jutra" pod šifro "Delovodja".

Inštalacije:
Telefonske centrale, hišni telefoni, zvoni in električna razsvetljava
IV. BOGATAJ, Ljubljana
Kongresni trg šte. 19
Trgovina in zaloga: inštalacijski material, motorji, telefonski aparati, moderni lesenol in svetiljke

Dore Semen
učitelj na Koroški Beli
dne 2. aprila, 21 let star, nečadoma izdihnil svojo blago dušo.
Pogreb bo v petek popoldne ob 3. uri na ondoto pokopališče.
Priporočamo ga v blag spomin.
Koroška Bela, dne 3. aprila 1924.
Karel Semen,
višji davčni upravitelj v pokoju, oče.
Mara, Pavla, sestr. 1581/a

Indian Motorcycle
1582/a
NAJNOVEJŠI MODELI 1924
ZNIZANE CENE!

„SCOUT“, 1/2 HP., DIN 27.500.—
Cene na podlagi današnjih kurzov in tarif.
TAKOJSNJA DOBAVA IZ LASTNE ZALOGE
Telefon interurb. 477. Dunajska cesta 12.
AMERICAN MOTORS LTD
LJUBLJANA
Generalno zastopstvo za Jugoslavijo.

RUSKI TISK — RUSSKAJA PEČATJ, d. z o. z., Krško
ima na zalogi vse vrste
ruskih knjig,
kakor beletristične, znanstvene, šolske in otroške, velika zaloga not lastnih izdaj. Posebna biblioteka je ruski štajoči publikli za malo odškodnino na razpolago. Kataloge pošiljamo brezplačno. Cene znatno znižane. Plačljivo tudi v mesečnih obrokih. 1188/a
Obnovite naročnino!

Čista bilanca Celjske posojilnice, d. d. v Celju				dne 31. decembra 1923.			
Aktiva		Din		Pasiva		Din	
			p				p
1	Blagajna	1,242.337	40	1	Glavnica	2,500.000	—
2	Imetje pri bankah	11,484.841	78	2	Rezerva	1,000.000	—
3	Vrednostni papirji	342.772	36	3	Hranilne vloge	27,953.808	16
4	Menice	1,819.569	25	4	Dobiček	395.806	78
5	Dolžniki	16,732.132	50				
6	Nepremičnine	226.911	70				
7	Inventar	1,049	95				
		31,849.614	94			31,849.614	94

Primerjali s knjigami in našli v popolnem rodu:
Revizijski odbor:
Stanko Golobranec l. r. Franjo Roblek l. r. Dr. Josip Karlovšek l. r.
Ivan Ravnikar l. r. Fran Strupl l. r.
V Celju, dne 31. decembra 1923.
Ravnateljstvo:
Jos. Smerinik l. r. Drago Kralj l. r.

Naznanilo preselitve.
Družba „ZORA“ v Ljubljani
obvešča svoje p. n. odjemalce,
da se je preselila s 1. aprilom 1924 iz dosedanjih pisarniških prostorov na Dunajski cesti št. 83 (pri „Balkanu“) v nove lokale na **Kralja Petra trg št. 2** (pritličje), nasproti sodnijske, kjer sprejema celodnevno naročila.
Telefon št. 534. Skladništvo se nahaja pa na Martnovi cesti št. 32 med Kolinsko tovarno in tovarno za klet, kamor naj izvolijo p. n. odjemalci pošiljati svoje vozniške po blago ali pa vračati prazno posodo.
Cenjenim odjemalcem se najtopleje priporočamo za nadaljnjo naklonjenost in podelitev naročil z zagotovilom najsolidnejše postrežbe.

„ELIN“
družba za električno industrijo
d. z o. z. 418/a
Gradi električne centrale in naprave. — Velika zaloga motorjev in električnega materiala. — Cene izredno nizke. Postrežba točna. Na željo poset inženirja brezplačno.
Ljubljana, Dunajska cesta št. 1, telefon 88, Maribor, Vetrinjska ulica št. 11, telefon 239.

milo
se izdeluje iz najboljših sirov, zato pecilu ne škoduje ter vohod svoje učinkovitosti prirečani mnogo teuda in denarja

Vabilo
na
izvanredni občni zbor
Posojilnice v Ribnici, reg. zadr. z om. zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 13. aprila 1924 ob 2. uri pop. v posojilniških prostorih.
Dnevni red:
1.) Sprememba zadružnih pravil;
2.) Slučajni predlogi.
Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob napovedani uri, se vrši eno uro pozneje na istem prostoru drug občni zbor z istim dnevnim redom, ki sklepa veljavno brez ozira na število zastopanih deležev.

Prodajo se štiri stavbene parcele
v skupni izmeri 3256 m². Prodajo se posamezno ali skupno. Poizve se pri lastniku Antonu Kramarju ali pri gosp. Jožetu Seidlu, Ljubljana 7, Celovška cesta 2. 1571/a

Trgovcem in industrijcem
priporočamo
Zakon in naredbo
o prisilni poravnavi izvan konkurza
ki sta izšla v brošuri, katera velja s poštnino vred 800 Din in se naroča pri
Tiskovni zadrugi v Ljubljani
Prešernova ulica šte. 54.

Ljubljanska kreditna banka.
Delniška glavica: Din 50,000.000.—
Rezervni zaliad okoli: Din 10,000.000.—
Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta.
Podružnice: Bračice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.
Brzojavni naslov: Banka Ljubljana.
Tel. št. 261, 413, 502, 503 in 504.
se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.